

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

Hudební umění

Hudební produkce

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ČESKÝ NÁRODNÍ SYMFONICKÝ ORCHESTR A
FESTIVAL PRAGUE PROMS**

Sára Zvěřinová

Vedoucí práce: prof. PhDr. Jiří Štílec, CSc.

Oponent práce: PhDr. Ingeborg Radok Žádná

Datum obhajoby: 22. 6. 2020

Přidělovaný akademický titul: BcA.

Praha, 2020

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

MUSIC AND DANCE FACULTY

Art of Music

Music Management

BACHELOR 'S THESIS

**CZECH NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA AND
PRAGUE PROMS FESTIVAL**

Sára Zvěřinová

Thesis Advisor: prof. PhDr. Jiří Štílec, CSc.

Thesis Opponent: PhDr. Ingeborg Radok Žádná

Date of thesis defense: 22. 6. 2020

Academic title granted: BcA.

Prague, 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou/magisterskou/disertační práci na téma

vypracoval(a) samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne .....

.....
podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Poděkování

Děkuji panu prof. PhDr. Jiřímu Štilcovi, CSc. za odborné rady a podněty, které mi poskytl při tvorbě této bakalářské práce.

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá vznikem a vývojem Českého národního symfonického orchestru a Mezinárodním hudebním festivalem Prague Proms, který orchestr pořádá. První kapitola je věnována historii orchestru, jeho významným šéfdirigentům, koncertní a nahrávací činnosti s tuzemskými i zahraničními umělci, a zároveň významným koncertním turné uskutečněným po celém světě. Druhá kapitola je zaměřena na vznik festivalu Prague Proms a jeho historickou souvislost s promenádními koncerty BBC Proms v Londýně. V posledních třech kapitolách je představena organizace a podrobná dramaturgie tří ročníků festivalu Prague Proms, které se uskutečnily v letech 2016–2018, návštěvnost koncertů a jejich místa konání.

Klíčová slova

Český národní symfonický orchestr, Prague Proms, koncert, organizace, dramaturgie

Abstract

This bachelor's thesis explores the establishment and development of the Czech National Symphony Orchestra and the Prague Proms International Music Festival, organized by the orchestra. The first chapter provides an overview of the history of the orchestra, its most important chief conductors, its concerts and recording activities with Czech and foreign artists, and also its concert tours around the world. Chapter two focuses on the establishment of the Prague Proms festival and its historical connection with the BBC Proms promenade concerts in London. The last three chapters presents the organization and detailed dramaturgy the three Prague Proms festivals, which took place during 2016–2018, the attendance of the concerts, and their venues.

Key words

Czech National Symphony Orchestra, Prague Proms, concert, organization, dramaturgy

Obsah

Úvod	8
1. Český národní symfonický orchestr	10
1.1. Vznik	10
1.2. Vývoj	10
1.3. Koncertní činnost ČNSO	14
1.3.1. Abonentní koncerty	14
1.3.2. Koncertní turné	16
1.3.3. Nahrávání	19
1.4. Dvacet pět let působení orchestru na hudební scéně	22
2. Mezinárodní hudební festival Prague Proms	25
2.1. Vznik a vývoj	25
2.2. BBC Proms	26
2.3. Ochranná známka	29
2.4. Dramaturgie	30
2.5. Místa konání festivalu	31
2.6. První ročník Prague Proms 2005	34
2.7. Sponzoring a partneři festivalu	35
3. Prague Proms 2016	37
3.1. Dramaturgie	37
3.2. Dirigenti	40
3.3. Návštěvnost festivalu	41
3.4. Místa konání	41
4. Prague Proms 2017	44
4.1. Dramaturgie	44
4.2. Dirigenti	48
4.3. Návštěvnost	48
4.4. Místa koncertů	49
5. Prague Proms 2018	51
5.1. Dramaturgie	51
5.2. Dirigenti	53
5.3. Návštěvnost	53
5.4. Místa konání	54
Závěr	56
Seznam použité literatury	58

Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá tématem *Český národní symfonický orchestr a festival Prague Proms*. Orchester působí na hudební scéně v České republice i v zahraničí od roku 1993 a za svou poměrně krátkou dobu své existence si vytvořil velké renomé po celém světě. Mezinárodní hudební festival Prague Proms, jenž je organizován agenturou ČNSO, nabízí každoročně v letních měsících od roku 2005 promenádní koncerty, které jsou inspirovány londýnským festivalem BBC Proms.

Hlavním faktorem výběru tohoto tématu bakalářské práce byla jeho výjimečnost, neboť do roku 2020 nebylo na Hudební a taneční fakultě Akademie múzických umění zpracováno v takovém rozsahu a tato problematika, z hlediska organizační struktury orchestru i festivalu, tvorby dramaturgie a širokého spektra činností orchestrálního tělesa, je dosud neprozkoumaná. Zároveň mne s tématem pojí osobní zkušenosti v rámci spolupráce s orchestrem, ve kterém příležitostně působím na pozici houslistky, a se kterým jsem absolvovala mnoho koncertů nejen v České republice, ale i několik koncertních turné nebo studiových natáčení. Koncertů festivalu Prague Proms se každý rok účastním jako posluchač a s velkým zájmem sleduji vývoj tohoto festivalu, který publiku nabízí vystoupení světových umělců a koncerty různých hudebních žánrů.

První kapitola bakalářské práce je zaměřena na vznik a vývoj úspěšného soukromého orchestru, jehož činnost spočívá zejména v abonementních koncertech, studiovém nahrávání a koncertních turné v zahraničí. V této kapitole věnuji pozornost spolupráci orchestru s prestižní londýnskou agenturou IMG Artists. Nedílnou součástí orchestru jsou exkluzivní turné s hvězdami světové hudby, a také velká úspěšnost nahrávek kompaktních disků nejen hudby filmové. Ve druhé kapitole se zabývám historickým vývojem festivalu Prague Proms, který je neodmyslitelnou součástí orchestru, vzhledem ke stejné osobě na pozici ředitele. Do druhé kapitoly jsem také zařadila historii londýnského festivalu BBC Proms, který byl pro vedení orchestru hlavní inspirací k založení podobného festivalu promenádních koncertů v Praze. Na základě této skutečnosti se snažím ve své práci přiblížit strukturu festivalu, který je v České republice svým rozsahem doby trvání a dramaturgickým obsahem jedinečný. Velkou pozornost věnuji právě dramaturgii Prague Proms, neboť vytváří, dle mého názoru, jednu z hlavních tváří festivalu. Další tři kapitoly jsou věnovány

jednotlivým ročníkům Prague Proms, které se uskutečnily v letech 2016–2018. V těchto kapitolách se podrobně zabývám významnými koncerty, účinkujícím umělcům, velkou pozornost pak směřuji k návštěvnosti daného ročníku festivalu.

Informace k tvorbě bakalářské práce jsem čerpala zejména z emailové korespondence s ředitelem Českého národního symfonického orchestru Janem Hasenöhrlm a jedním z manažerů orchestru Janem Vítkem. Mezi další prameny k tvorbě tohoto tématu patří webové stránky orchestru a internetové články, které pojednávají o činnosti tohoto orchestrálního tělesa. Část práce, která se zabývá festivalem Prague Proms, byla vytvořena na základě získaných informací z výročních zpráv jednotlivých ročníků festivalu a z webových stránek Prague Proms.

Cílem této práce je přiblížit činnost českého soukromého orchestru, jeho tzv. „denní chléb“, jímž myslím aktivity, kterým se orchestr plně věnuje již od roku 1993 a popsat jeho vliv na tuzemskou i zahraniční hudební scénu. V rámci svého zkoumání proménádních koncertů festivalu Prague Proms, který bude již navždy spojován s Českým národním symfonickým orchestrem, bych do této práce ráda vnesla informace, které vytvoří, v lepším případě i rozšíří, přehled o této problematice nejen studentům hudebního zaměření, ale také všem zájemcům o organizaci, plánování a tvorbu dramaturgie festivalu takového rozměru, především pak o hudební umění samotné, bez jakékoliv kategorizace hudebních žánrů.

1. Český národní symfonický orchestr

1.1. Vznik

Český národní symfonický orchestr (dále jen ČNSO) byl založen v roce 1993 trumpetistou Janem Hasenöhrlm a dirigentem Zdeňkem Košlerem. Tento název, který orchestr nese dodnes, není původní. Prvním názvem orchestru, který těleso užívalo, byl *Český symfonický orchestr*. Pod tímto jménem orchestr veřejně koncertoval celý jeden rok od jeho vzniku, avšak v roce 1994 museli zakladatelé orchestru název pozměnit. Důvodem byl stejný název orchestru (Český symfonický orchestr), který v té době užíval *Filmový symfonický orchestr: Podnikový orchestr Filmových ateliérů AB Barrandov* pro svou koncertní činnost v Evropě.¹ Úpravou pojmenování orchestrálního tělesa, tedy doplněním přídavného jména „národní“, vznikl v první polovině roku 1994 nový název Český národní symfonický orchestr, který se v následujících více jak dvou desítkách let dostal do podvědomí světové hudební scény. Založit soukromý symfonický orchestr, který funguje bez jakékoliv státní finanční podpory, podpořila také situace po roce 1989, kdy bylo možné nejen svobodně podnikat, ale po otevření hranic i volně vycestovat do zahraničí a umělcům se tak vytvořila velká příležitost zahájit svou koncertní činnost mimo hranice tehdejšího Československa. A právě ČNSO většinu své činnosti soustředí do zahraničních koncertních turné, kterým se budu věnovat v pozdějších kapitolách. I přes riskantní krok založit orchestrální těleso, které funguje zcela samostatně bez veřejné podpory se orchestr stal velmi úspěšným a je považován za unikát mezi českými orchestry.

1.2. Vývoj

Za téměř dvacet sedm let existence na hudební scéně se ČNSO zařadil nejen mezi nejúspěšnější české orchestry, ale zároveň mezi nevyhledávanější a také nejvytíženější evropská orchestrální tělesa. Své renomé si orchestr získal díky široké oblasti hudebních žánrů. Od jeho založení se v orchestru vystřídal

---

¹ Filmový symfonický orchestr. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. 17.4.2011 [cit. 2020-04-16]. Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=2431

na několik stovek hudebníků, manažerů, ale také dirigentů. A právě dirigent je výrazná tvář orchestru, která je důležitým komponentem orchestru, jenž vede hudebníky k hudební představě a co nejlepším koncertním výkonům. Za dobu působení orchestru na hudební scéně nejen v České republice se na pozici šéfdirigenta orchestru vystřídal celkem čtyři významné dirigentské osobnosti.

Historicky prvním šéfdirigentem ČNSO byl Zdeněk Košler, který stál u zrodu Českého národního symfonického orchestru a na pozici šéfdirigenta orchestru působil do roku 1995. I přes krátkou dobu svého působení v ČNSO zrealizoval s orchestrem velké množství koncertů a také studiových nahrávek.

V roce 1996 nastoupil na pozici šéfdirigenta Paul Freeman, který s orchestrem spolupracoval dlouhých deset sezón do roku 2006. *„Freemanovo působení v Čechách zůstává navždy neoddělitelnou součástí historie ČNSO a trvalou vzpomínkou pro všechny členy orchestru na pěknou a pohodovou spolupráci.“*² Stejně jako období orchestru se Zdeňkem Košlerem byla i spolupráce s Freemanem velmi plodná, a to zejména v natáčení. Společně nahráli na kompaktní disky přes dvě stě titulů klasické hudby a moderní tvorbu amerických hudebních skladatelů. Freeman s orchestrem zároveň absolvoval několik zahraničních turné po evropských zemích.

Od roku 2007 na následujících jedenáct sezón se ČNSO mohl pyšnit šéfdirigentem Liborem Peškem. Spolupráce orchestru s Peškem přinesla desítky vynikajících abonentních koncertů, v zahraničí pak společně absolvovali pět koncertních turné ve Velké Británii, díky kterým se ČNSO dostali do velké obliby britského publika. Hlavně zásluhou Libora Peška se orchestr pravidelně objevuje i v současné době na koncertních pódii Velké Británie v rámci koncertních turné. ČNSO společně pod vedením Libora Peška v letech 2007 až 2017 nahráli komplet všech symfonií Gustava Mahlera. Tento náročný projekt je pro orchestr historickým počinem, a právě Libor Pešek se zařadil mezi dirigenty, kterým se takový projekt podařilo dokončit.³

---

² Paul Douglas Freeman. *Český národní symfonický orchestr* [online]. 27. 7. 2015 [cit. 2020-04-16]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/en/news/paul-douglas-freeman>

³ „MAHLER KOMPLET!“ *Český národní symfonický orchestr* [online]. 21. 10. 2016 [cit. 2020-04-18]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/aktuality/mahler-komplet>

V březnu roku 2019 před kamerami České televize, v rámci jedné ze zkoušek na poslední abonentní koncert sezóny 2018/2019, Libor Pešek v hostivařských studiích symbolicky předal svou dirigentskou taktovku nastupujícímu šéfdirigentovi, americkému rodákovi, Stevenovi Mercuriovi.⁴ Pešek ukončil své jedenáctileté působení na pozici šéfdirigenta ČNSO, a zároveň tak ukončil svou profesní kariéru. Steven Mercurio se pak publiku představil na pozici šéfdirigenta ČNSO v rámci posledního abonentního koncertu sezóny, který se uskutečnil 19. března 2019 ve Smetanově síni Obecního domu. Steven Mercurio spolupracuje s orchestrem již několik let, o to jednodušší bylo zahájení nové spolupráce z pozice šéfdirigenta s orchestrem. Současný šéfdirigent Mercurio je tak další výraznou osobností na tomto postu.

V posledních několika letech se na projektech s orchestrem aktivně podílí několik dalších dirigentských osobností. Marcello Rota, Vince Mendoza či Jan Chalupecký jsou častými hostujícími dirigenty v rámci koncertů ČNSO a těší se velké oblibě publika.

V současné době tvoří organizační tým agentury ČNSO pět lidí. Zároveň se všichni členové manažerského týmu svým určitým dílem podílí na organizaci Mezinárodního hudebního festivalu Prague Proms. Ředitelem agentury ČNSO a zároveň festivalu Prague Proms je zakladatel orchestru, a také jeho aktivní hráč, Jan Hasenöhrl. Organizaci domácích koncertů, tedy koncertů konaných v České republice a koncertů v zahraničí, má na starosti Jan Vítek, který v ČNSO působí také jako hráč na lesní roh. O domácí projekty jazzového žánru se stará Lukáš Chejn, který působí jako jazzový kytarista v projektech *The Loop Jazz Club*. Dušan Mihely, klarinetista ČNSO, organizuje veškeré projekty, které se týkají natáčení v hostivařských studiích. Zároveň má na starosti organizaci zahraničních zájezdů a dohlíží na jejich průběh. Pátým členem organizačního týmu je Lukáš Paulů, jehož práce je zaměřená na festival Prague Proms. Při srovnání s rozsáhlými managementy většiny ne-soukromých orchestrů to vytváří přesný obraz vysoké efektivity práce organizačního týmu.

Orchestr je specifický i vlastním výběrem hudebníků, kteří se projektů ČNSO účastní. Princip výběru hráčů do orchestru a pozvání ke spolupráci na

---

⁴ „Steven Mercurio se stává šéfdirigentem ČNSO“. *Český národní symfonický orchestr* [online]. 19. 3. 2019 [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/aktuality/steven-mercurio-se-stava-sefdirigentem-cnso>

daný koncert, natáčení či koncertní turné funguje na základě předchozích praktických zkušeností vedoucích skupin s jednotlivými hráči. Stejně tak i kvalita daného hráče je posuzována na základě zkušeností. Existuje nepsané pořadí, podle kterého jsou hráči v průběhu koncertní sezóny přizváni k projektům a jejich výběr je zcela v kompetenci vedoucích každé skupiny orchestru. Oslovování probíhá jednotlivě a je na každém osloveném hudebníkovi, zda danou nabídku přijme a zúčastní se tak projektu, či nabídku odmítne.⁵

„Koordinaci s prací ve svých domovských orchestrech, případně s jinou prací (platí pro tzv. hudebníky na volné noze), si řídí každý z hráčů samostatně. Jednotliví hráči mají v případě oslovení svobodný výběr, kterého projektu se zúčastní či nikoliv.“⁶

Nelze stanovit přesné číslo, které by vyjadřovalo aktuální počet hráčů ČNSO, jelikož se velmi často mění. Hráči ubývají i přibývají. Obvykle se celkový počet hráčů pohybuje kolem tří set. Samotné jádro orchestru však tvoří hráči se zkušenostmi a delší praxí. Velmi často se jedná o hudebníky působící v mnoha českých orchestrech. *„Muzikanti jsou u nás ve většině orchestrů obecně finančně těžce podhodnocení, přitom je to hodně těžká práce, je to dřina. Hrát v různých seskupeních je pro mnohé nutností.“⁷* Obsazení orchestru, tedy již zmíněné jádro, je doplněno v případě nutnosti o další hráče s menší profesní praxí.⁸

Součástí orchestru je také *Smíšený sbor ČNSO*, který pravidelně spolupracuje v průběhu koncertní sezóny na projektech pořádaných ČNSO a koncertuje i v rámci promenádních koncertů festivalu Prague Proms. Sbor vznikl v první polovině devadesátých let 20. století. Tehdy šlo pouze o rozšíření *Pražského komorního sboru* o členy ze *Státní opery Praha* a *Národního divadla*.

---

⁵ Jan Vítek, Emailová konverzace 15. 4. 2020

⁶ Tamtéž.

⁷ BUCHERT, Viliam. Filmová hudba nás dostala k mnoha světovým umělcům, říká šéf ČNSO Jan Hasenöhrl. *Reflex* [online]. Praha, 19. června 2019 [cit. 2020-04-18]. Dostupné z: https://www.reflex.cz/clanek/kultura/95969/filmova-hudba-nas-dostala-k-mnoha-svetovym-umelcum-rika-sef-cnso-jan-hasenohrl.html?fbclid=IwAR3FxvgrA9kzNBQr_A0R-3gj55qea55fXWKfmox_4Q_noA3ffPhLR0I_z0s

⁸ Jan Vítek, emailová konverzace, 15. 4. 2020

Po absolvování koncertního turné s italským tenorem Andreou Bocellim ve Skandinávii a Velké Británii byl sbor oficiálně připojen k ČNSO.⁹

Od roku 2005 ČNSO organizuje Mezinárodní hudební festival Prague Proms, kterému se budu věnovat ve své bakalářské práci v pozdějších kapitolách.

1.3. Koncertní činnost ČNSO

V následující části své bakalářské práce se budu zabývat stěžejními činnostmi, kterým se orchestr nejvíce věnuje, a které zároveň tvoří hlavní finanční příjmy. Ty jsou zejména z koncertů v zahraničí, z nahrávání CD nosičů klasické i filmové hudby a z nahrávek hudby k filmům a reklamám, v neposlední řadě pak z prodeje vstupenek na koncerty pořádané agenturou ČNSO.

1.3.1. Abonentní koncerty

Abonentní koncerty ČNSO se věnují převážně klasické hudbě. Již tradičním místem koncertů abonentní řady je Smetanova síň Obecního domu, která je také hlavním dějištěm v rámci festivalu Prague Proms. Tomuto objektu, orchestrem hojně využívaným, se budu věnovat v pozdějších kapitolách o festivalu Prague Proms.

V jedné koncertní sezóně se uskuteční kolem čtyř až šesti abonentních koncertů. „*Je důležité podotknout, že počet našich abonentních koncertů se odvíjí od stavu financí.*“¹⁰

Příznivci koncertů abonentní řady mají možnost si zakoupit abonentní karty ve čtyřech různých cenových kategoriích. Nejlevnější abonentní vstupenky IV. kategorie stojí 800,- Kč. Celková částka za abonentky III. kategorie činí 1 140,- Kč. II. kategorie abonentních vstupenek je v prodeji za 1 620,- Kč.

---

⁹ Smíšený sbor ČNSO. *Český národní symfonický orchestr* [online]. [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/orchestr/smiseny-sbor-cnso>

¹⁰ BUCHERT, Viliam. Filmová hudba nás dostala k mnoha světovým umělcům, říká šéf ČNSO Jan Hasenöhrl. *Reflex* [online]. Praha, 19. června 2019 [cit. 2020-04-18]. Dostupné z: https://www.reflex.cz/clanek/kultura/95969/filmova-hudba-nas-dostala-k-mnoha-svetovym-umelcum-rika-sef-cnso-jan-hasenohrl.html?fbclid=IwAR3FxxvgRA9kzNBQr_A0R-3gj55qea55fXWKfmox_4Q_noA3ffPhLR0l_z0s

Nejdražší abonentní karty I. kategorie stojí 1950,- Kč. Abonentní karty nejsou v prodeji na varhanní emporu či stání na galerii a cenové kategorie jsou stanoveny na základě kvality místa v sále, tedy podle výhledu a akustické dispozice daného sedadla. Prodej abonmá na následující sezónu je zahájen zpravidla v druhé půlce března. Výhodou abonentního členství není pouze stálé místo ve Smetanově síni a cenově příznivější dostupnost vstupenek na abonentní koncert, jehož celková cenová výhoda činí 35 % slevu oproti vstupenkám jednotlivě zakoupených, ale zároveň mají všichni předplatitelé 30 % slevu na koncerty pořádané v rámci festivalu Prague Proms a další mimořádné koncerty.¹¹ Tato třicetiprocentní sleva může být poskytnuta na nákup nejvýše šesti vstupenek. V minulých letech tak bylo možné navštívit mimořádné koncerty nejen ve Smetanově síni s velkým cenovým zvýhodněním díky abonentní kartě. Mezi tyto koncerty organizátoři zařadili koncert *Zlatá šedesátá, Symphonic Cinema CNSO: Čelisti*, koncert s filmovou projekcí *Tři oříšky pro Popelku* nebo koncert španělského tenoristy Josého Carrerase. Z mimopražských pak *Zahajovací koncert* Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech.

Ačkoliv jsou abonentní koncerty ČNSO v současné době jedním z hlavních zdrojů příjmů, ze začátku existence orchestru tomu tak nebylo. Ředitel Jan Hasenöhrl se v jednom rozhovoru pro hudební kritičku Svatavu Barančicovou vyjádřil k období, kdy neměl dostatek finančních zdrojů k vyplacení účinkujících muzikantů. I přesto se ředitel postavil situaci pevně čelem a peníze pro výplaty členů orchestru získal prodejem svého auta. Tato situace se dle slov Hasenöhrla opakovala několikrát.

„Kolikrát jsem takhle odevzdal klíčky od auta před Rudolfinem, abych zaplatil abonentní koncert. Fakticky, přišli tam lidi, vzali si moje auto a já vzal peníze a dal je muzikantům. To bylo vtipný. Ale už je to pryč, zaplatí pámbu.“¹²

---

¹¹ Předplatné. *Český národní symfonický orchestr* [online]. [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/vstupenky/predplatne>

¹² BARANČICOVÁ, Svatava. Jan Hasenöhrl Trumpetista s vlastním symfoňákem. *Deník hudební kritičky* [online]. 21. 9. 2005 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: https://www.barancicova.cz/rozhovory/page21/jan_hasenohrl.html

1.3.2. Koncertní turné

ČNSO se věnuje nejen českým posluchačům v rámci abonentní řady a dalších koncertů na území České republiky, ale svou koncertní činnost ve velkém soustředí i na zahraniční turné, která jsou velmi pestrá. Od založení orchestru, tedy od roku 1993, stihlo orchestrální těleso navštívit, v rámci koncertních zájezdů mimo Českou republiku, téměř všechny evropské země. Mimo ně orchestr vystoupil např. v Kanadě, Spojených státech amerických, Mexiku, Japonsku, Číně, Austrálii, Dubaji, Ománu, Velké Británii či Jižní Koreji.

Mezi úspěšná turné se řadí koncerty s americkým skladatelem a dirigentem Jamesem Newtonem Howardem, který v roce 2017 zahájil s orchestrem spolupráci v rámci zahajovacího koncertu filmového festivalu v Karlových Varech. Turné s názvem *The 3 Decades of of Music for Hollywood* se pak uskutečnilo na podzim roku 2017. Program koncertů nabídl Howardovu hudbu k filmovým titulům *Pretty Woman* (*Pretty Woman*, 1990, Gary Marshall), *Svatba mého nejlepšího přítele* (*My Best Friend's Wedding*, 1997, P. J. Hogan), *King Kong* (*King Kong*, 2005, Peter Jackson), *Cizinec* (*The Tourist*, 2010, Florian Henckel von Donnersmack) *Hunger Games* (*Hunger Games*, 2012, Garry Ross) či *Fantastická zvířata a kde je najít* (*Fantastic Beasts And Where To Find Them*, 2016, David Yates). K turné, které bylo Howardovým prvním koncertním turné v jeho kariéře, byl ČNSO skladatelem přizván na základě pozitivních referencí a doporučení od skladatele filmové hudby Hanse Zimmera, který v minulosti s orchestrem také spolupracoval. "Na Český národní symfonický orchestr jsem dostal doporučení od mého přítele a skladatele Hanse Zimmera. Ten orchestr je skvělý a těším se na spolupráci s nimi."¹³

S orchestrem již mnoho let spolupracuje italský skladatel Ennio Morricone, který si ČNSO vybral pro několik svých koncertních turné. Zmíním alespoň dvě velká turné, která se uskutečnila před oficiálním ukončením Morriconeho koncertní činnosti.

V listopadu 2018 se uskutečnilo turné *Ennio Morricone – The 60 Years Of Music Tour*. ČNSO absolvoval pod taktovkou Maestra celkem pět koncertů v evropských městech: Petrohrad, Moskva, Paříž, Brusel, Londýn. Na programu

---

¹³ „James Newton Howard začíná spolupráci s Českým národním symfonickým orchestrem“. *Český národní symfonický orchestr* [online]. 30. 06. 2017 [cit. 2020-04-18]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/aktuality/james-newton-howard-zacina-spolupraci-s-ceskym-narodnim-symfonickym-orchestrem>

koncertů, které byly pořádány ve velkých víceúčelových halách o kapacitě až 18 000 návštěvníků, byla Morriconeho tvorba filmové hudby. Koncerty se uskutečnily nejen za symfonického doprovodu ČNSO. Na velkých pódiih o téměř jedné stovce hudebníků zároveň vystupoval i osmdesátičlenný sbor.

Od tohoto turné uplynuly necelé dva měsíce a k příležitosti Morriconeho devadesátých narozenin se na začátku roku 2019 uskutečnilo narozeninové turné s názvem *Ennio Morricone 90th Celebration Concert*, které bylo zároveň i posledním Morriconeho koncertním turné v jeho kariéře. I k tomuto turné byl přizván ČNSO. Ačkoliv je v tuto chvíli možné spekulovat, zda se Maestro nebude chtít na velká pódia ještě vrátit, jako se již několikrát stalo v předchozích letech, a potěšit tak desítky tisíc posluchačů, turné neslo podnázev *The Farewell Tour*, tedy turné na rozloučenou. Koncerty v rámci turné byly opět pořádány ve velkých objektech o kapacitě až 18 000 diváků a byly beznadějně vyprodány. Orchester během ledna 2019 v rámci tohoto koncertního zájezdu společně s Maestrem, který celý koncert řídil z dirigentské židle, vystoupili v několika evropských halách, např: *Mercedes-Benz Arena* v Berlíně, *Tauron Arena* v Krakově, *Papp László Aréna* v Budapešti, *Ericsson Globe* ve Stockholmu, *Telenor Arena* v Oslu a nezapomnělo se také na koncert, pro orchestr v domácím prostředí, v *O2 Areně* v Praze.

Je neskutečné, s jakou energií ve svých tehdy devadesáti letech, které Maestro Morricone oslavil pouhý měsíc a půl před zahájením narozeninového turné, byl tento skladatelský velikán schopen dirigovat, ač vsedě, 180člennou skupinu hudebníků na jednom pódium na více jak dvě hodiny dlouhém koncertě. V únoru 2019 pak toto turné pokračovalo v Antverpách a Dublinu, kde také Morriconeho spolupráce s ČNSO skončila.

Tato dlouholetá spolupráce s italským skladatelem přidala ČNSO nejen na prestiži, ale také přispěla k mnoha spolupracím s umělci, které vznikly na základě Morriconeho pozitivních referencí. Zajímavostí je, že se ČNSO setkal s Ennio Morriconem nejen v rámci koncertních turné. Orchester byl přizván také ke spolupráci u příležitosti natočení Morriconeho hudby k filmu Quentina Tarantina, kterému se budu věnovat v pozdější kapitole Nahráváníí.

ČNSO disponuje velkým množstvím hudebníků, a proto je schopen bez větších obtíží sestavit i dvě velká symfonická obsazení pro dva různé projekty, které se konají ve stejný čas.

Orchestr, který má na kontě také mnoho turné mimo evropský kontinent, vytvořil dvě koncertní orchestrální tělesa na začátku roku 2016, když dostal nabídku zúčastnit se dvou různých turné ve Spojených státech amerických a v Kanadě. Jedno koncertní obsazení absolvovalo v lednu 2016 měsíční turné s názvem *Disney Fantasia*. Film, který se promítal na velkoplošnou obrazovku zavěšenou nad koncertním pódium, byl sestaven z původních scén filmu *Fantazie* (*Fantasia*, 1940, Walt Disney) a doplněn o některé scény z volného pokračování *Disney Fantazie* (*Fantasia 2000*, 1999, Eric Goldberg et al.).¹⁴ V jednotlivých částech zazněly úryvky skladeb, např.: *Louskáček* (P.I.Čajkovskij), *Pták Ohnivák* (Igor Fjodorovič Stravinskij), *Tanec hodin* (Amilcare Ponchielli), *Čarodějův učeň* (Paul Dukas), pochod *Pomp and Circumstance* (Edward Elgar), *Římské pinie* (Ottorino Respighi) nebo *Karneval zvířat* (Camill Saint-Saëns).¹⁵

Zároveň se druhá orchestrální sestava hudebníků zúčastnila čtyřměsíčního turné *Star Trek Ultimate Voyage*, v období leden–duben 2016, které se uskutečnilo v rámci 50. výročí amerického seriálu *Star Trek*. Tomuto turné předcházelo natáčení hudby ze stejnojmenného seriálu pod vedením Justina Freera, které se uskutečnilo v domovském hostivařském studiu ČNSO.

ČNSO spolupracuje se společností *IMG Artist London*, díky které absolvoval několik desítek turné ve Velké Británii s klasickým i filmovým repertoárem. Orchester během jednoho roku absolvuje dvě až tři koncertní turné jen ve Velké Británii. Zejména koncerty s filmovou projekcí za hudebního doprovodu ČNSO jsou velmi oblíbené nejen u publika, ale i u jednotlivých hráčů orchestru. Dovolím si zmínit alespoň ty nejvíce zajímavé zájezdy, které se uskutečnily v posledních třech letech. V září 2018 orchestr zahájil turné po Velké Británii s filmem *Jurský park* (*Jurassic Park*, 1993, Steven Spielberg). Koncertní zájezd s názvem *Jurassic park in Concert* se uskutečnil pod taktovkou Jessici Cottis a Bena Palmera, kteří si v průběhu turné předali dirigentskou taktovku a každý tak absolvoval pouze část koncertního zájezdu. Turné se

---

¹⁴ „Recenze koncertu Disney Fantasia v Jacksonville. *Český národní symfonický orchestr* [online]. 31. 03. 2016 [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/aktuality/recenze-koncertu-disney-fantasia-v-jacksonville>

¹⁵ „Disney FANTASIA-Live In Concert Live-To-Picture Concert Event“. *Columbia Artists* [online]. [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: <https://columbia-artists.com/artists/disney-fantasia-live-in-concert>

zařadilo mezi ty výjimečné, jelikož se poslední tři koncerty v závěru zájezdu uskutečnily v exkluzivní *Royal Albert Hall* v Londýně. V dubnu 2019 se uskutečnilo turné, které britským posluchačům nabídlo program s dvěma filmy, *E.T. Mimoszemšťan* (*E.T.: The Extra-Terrestrial*, 1982, Steven Spielberg) a *Návrat do budoucnosti* (*Back to the Future*, 1985, Robert Zemeckis), též pod vedením dirigenta Bena Palmera. Palmer žije v Londýně a působí jako hostující dirigent v několika britských orchestrech. Tento britský rodák pravidelně s orchestrem spolupracuje v rámci koncertních turné po Velké Británii. V září 2019 se ČNSO do Velké Británie vrátil s filmem *Harry Potter a Kámen mudrců* (*Harry Potter and the Philosopher's Stone*, 2001, Chris Columbus).

Mezi další významné koncertní cesty ČNSO se řadí *Elvis Presley tour 2018*, které se uskutečnilo v červnu 2018 s programem největších hitů Elvise Presleyho, které ovlivnily nejen oblast populární hudby. Koncerty svým mluveným slovem provázela Presleyova manželka Priscilla Presley. ČNSO v rámci tohoto zájezdu koncertoval ve švédském Göteborgu a Stockholmu, norském Oslu, v maďarské Budapešti, v polském Krakově či v dánském Kopenhagenu a pořadatelé nevynechali ani české publikum, které mělo možnost navštívit koncert v pražské O2 aréně. V lednu 2019 byl orchestr přizván k účinkování na otevíracím koncertě nově postavené části Královské opery v hlavní město Ománu v Maskatu. Tento zájezd byl obohacen světově uznávaným tenorem Ramónem Vargasem. Po jeho boku vystoupila na koncertním pódiu gruzínská sopranistka Nino Machaidze za doprovodu ČNSO. V únoru 2019 orchestr vycestoval na téměř jeden měsíc dlouhé turné do Spojených států amerických s hudbou Leonarda Bernsteina. Koncerty pod taktovkou Johna Mauceriho se uskutečnily celkem v patnácti městech napříč Spojenými státy. Již tradičním turné pro ČNSO je prosincová předvánoční řada koncertů s projekcí filmu *Láska Nebeská* (*Love Actually*, 2003, Richard Curtis) a vzhledem k velké oblibě filmu u publika je tento koncert pravidelně zařazován do harmonogramu koncertní sezóny orchestru.

1.3.3. Nahrávání

Orchestr si za řadu let svého působení na poli hudební scény vytvořil silné renomé nejenom díky své všestrannosti a schopnosti věnovat se více hudebním žánrům najednou, ale zároveň i díky profesionálnímu, avšak velmi vřelému a přátelskému přístupu jednotlivých členů ČNSO a smyslu pro precizní práci

odvedenou v krátkém čase ve vysoké kvalitě. A právě díky širokému hudebnímu zaměření se ČNSO může pyšnit, vedle žánrově různorodé koncertní činnosti, nahrávkami mnoha světových titulů z oblasti klasické a jazzové hudby, hudby k počítačovým hrám nebo hudby filmové. V prvních letech existence ČNSO bylo hlavní zázemí v Modřanech, v roce 2003 byla zahájena přestavba hostivařských studií, a o rok později v zrekonstruovaných prostorách bývalého kulturního domu se začalo natáčet.

Nahrávací studia ČNSO jsou často nazývána jako „*Dům hudby*“.¹⁶ Hlavním prostorem hostivařského objektu je *Studio 1* nazýváno také jako *Galerie*, jehož využití je velmi frekventované nejen v rámci studiového nahrávání, ale slouží i jako domácí zázemí pro orchestr, ve kterém se konají orchestrální zkoušky. Tento studiový prostor nabízí klientům stále kompletní technické vybavení potřebné pro natáčení a v případě potřeby klienta využít další komplementy nahrávací techniky mimo základní stálou nabídku vybavení. Agentura ČNSO je schopna žádosti vyhovět a potřebné technické vybavení k natáčení dodat.

Že je o nahrávací studio ČNSO celosvětový zájem, dokazuje skutečnost, že do pražské Hostivaře zavítaly již desítky světových umělců a velkých hvězd hudební scény nejen klasické hudby. Do hostivařských studií přijeli natáčet osobnosti jako je člen skupiny *Queen* kytarista Brian May, australský jazzový trumpetista James Morrison, britský zpěvák Rod Stewart, americký herec a producent Kevin Costner nebo argentinský skladatel Lalo Schifrin.

Všechny tituly, které níže v této kapitole zmíním, byly natočeny v hostivařských studiích. ČNSO se podílel na mnohých natáčeních známých filmových titulů. V pražské Hostivaři tak vznikla hudba k americkému filmu *Půlnoc v Paříži* (*Midnight in Paris*, 2011, Woody Allen), k filmu *Bathory* (*Bathory*, 2008, Juraj Jakubisko) slovenského režiséra Juraje Jakubiska nebo televiznímu seriálu *Mladý papež* (*Il giovane papa*, 2016, Paolo Sorrentino). Nemohu opomenout nahrávání hudby českých filmových titulů, mezi které se řadí například pohádka *Tři bratři* (2014, Jan Svěrák) nebo *Řachanda* (2016, Marta Ferencová).

Mou povinností je také zmínit spolupráci ČNSO s italským skladatelem Ennio Morricone a americkým filmovým režisérem Quentinem Tarantinem.

---

¹⁶ Studio 1 - Gallery. *CNSO Studios* [online]. [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: <http://www.cnsostudios.com/studio-no-1-gallery.html>

ČNSO byl přizván k natočení hudby, kterou Morricone složil pro Tarantinův film *Osm hrozných* (*The Hateful Eight*, 2015, Quentin Tarantino).¹⁷ Natáčení se uskutečnilo v *Abbey Road* studiích v roce 2015, kterého se skladatel i režisér zúčastnili osobně. ČNSO byl vybrán na základě předchozích Morriconeho zkušeností z jejich dlouholeté spolupráce.

*„Je to prostě výborný orchestr. [...] Hrají bravurně, jak sólisté, tak celý orchestr. Imponuje mi celková úroveň hudebníků, tím myslím nejen jejich vzdělání, ale i přístup a vychování. Jsou slušní, zdvořilí a vstřícní.“*¹⁸

Morricone za tvorbu hudby k filmu *Osm hrozných* v roce 2016 získal Oscara v kategorii *Nejlepší výkon v hudbě psané pro film, původní hudba*. Je zřejmé, že právě ČNSO má velkou zásluhu na této významné Ceně Akademie, a zároveň se tak opět potvrdilo, že odvedená práce orchestru dosahuje vysokých kvalit.

*„Američtí producenti, kteří s námi spolupracovali například na natáčení Tarantinova filmu Osm hrozných říkají, že společně s londýnskými symfoniky a Los Angeles Philharmonic patříme mezi velkými orchestry ve filmové hudbě k těm nejlepším na světě.“*¹⁹

ČNSO dává příležitost i mladým talentovaným umělcům, jejichž tváře jsou na hudební scéně nové či zcela neznámé. Ve *Studiu no. 1 „Gallery“* měli možnost zrealizovat své projekty a natočit svá CD mladí vycházející hudebníci, mezi které se řadí klavíristé Ivo Kahánek a Ráchel Skleničková, violoncelista Vašek Petr, houslisté Jan Mráček a Jakub Junek nebo fagotista Jan Hudeček. Toto nahrávání spadá pod projekt *Kalkant*, který se podařilo vytvořit organizátorům a dramaturgům ČNSO. *„Role kalkanta zdá se býti klíčová pro*

---

¹⁷ Dvojice Ennio Morricone a Quentin Tarantino se setkala několikrát již v minulosti u velmi podobných příležitostí. Tarantino, jako velký obdivovatel díla Ennia Morriconeho, požádal italského rodáka o tvorbu hudby ke svým pěti filmům.

¹⁸ „Hudba Ennia Morriconeho k filmu Quentina Tarantina *Osm hrozných*, kterou nahrál Český národní symfonický orchestr, získala Zlatý glóbus“. *EuroZprávy.cz* [online]. 11. ledna 2016 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://eurozpravy.cz/kultura/hudba/142153-hudba-ennia-morriconeho-k-filmu-quentina-tarantina-osm-hrozných-kterou-nahrál-cesky-narodni-symfonicky-orchestr-získala-zlaty-globus/>

¹⁹ BUCHERT, Viliam. Filmová hudba nás dostala k mnoha světovým umělcům, říká šéf ČNSO Jan Hasenöhrl. *Reflex* [online]. Praha, 19. června 2019 [cit. 2020-04-18]. Dostupné z:

vyluzování tónů varhan napříč stoletími bez elektrické energie. Symbolika podpory je tudíž všem zřejmá, někdy je třeba trochu přišlápnout...²⁰

Kalkant umožňuje mladým hudebním talentům spolupracovat s agenturou ČNSO nejen na projektech týkajících se nahrávání, ale zároveň jsou často zváni k účinkování na koncertech festivalu Prague Proms. Koncertní činnosti výše zmíněných mladých sólistů se budu věnovat v pozdější kapitole v rámci čtrnáctého ročníku Prague Proms 2018.

1.4. Dvacet pět let působení orchestru na hudební scéně

Výrazných momentů orchestru za dobu jeho působení na hudební scéně je nespočet. Od jeho založení v roce 1993 orchestr procestoval téměř celý svět a v rámci své koncertní činnosti navštívil několik stovek evropských měst a dalších mimoevropských míst. Jedna z důležitých chvil pro orchestr a jeho členy, manažerský tým a věrné publikum ČNSO byl koncert k dvacátým pátým narozeninám orchestru, který organizátoři zorganizovali ve Smetanově síni Obecního domu. Tato velká oslava v podobě koncertu, který se uskutečnil 1. listopadu 2018, symbolizovala nejen výročí založení ČNSO, ale zároveň byla tato událost zahajovacím koncertem dvacáté šesté sezóny orchestru. Už tyto dvě skutečnosti, týkající se oslav založení orchestru a jeho působení nejen na české hudební scéně, dodaly celému večeru výjimečnost, jelikož se takové příležitosti koncertů s dvojí tematikou nevyskytují příliš často. K tomuto jubilejnímu koncertu byli přizváni tři dirigenti, kteří s orchestrem spolupracují již mnoho let, a vzájemně je spojuje velmi blízký vztah s orchestrem. Dovoluji si tvrdit, že právě účinkující dirigenti byli hvězdami večera. Taktovky se ujali a v průběhu koncertu stanuli před vyprodanou Smetanovou síní tehdejší šéfdirigent Libor Pešek, Marcello Rota a Vince Mendoza. Neměla bych opomenout jméno Zdeňka Košlera, kterému byla v první polovině programu koncertu věnována skladba Maurice Ravela.

Vzhledem k tomu, že byl tento koncert významnou událostí pro všechny, kteří jsou s ČNSO jakkoliv spojeni, průběh večera níže přiblížím a představím jeho dramaturgii.

---

²⁰ „Podporujeme novou generaci českých umělců“. *Český národní symfonický orchestr* [online]. 22. 3. 2017 [cit. 2020-04-21]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/aktuality/podporujeme-novou-generaci-ceskych-umelcu>

Koncert byl zahájen *IV. větou Allegro z Beethovenovy symfonie č. 5 c-moll, op. 67 „Osudová“* pod taktovkou Libora Peška. Do programu koncertu byla zařazena také skladba Maurice Ravela *Bolero*, jež byla věnována zesnulému dirigentovi Zdeňku Košlerovi, který působil na pozici šéfdirigenta ČNSO od roku 1993 do roku 1995. *Bolero*, které následovalo po Beethovenově *Allegru*, bylo provedeno bez dirigenta a mělo připomenout Košlerovo působení v ČNSO.

V druhé polovině programu tohoto významného večera zazněla filmová a jazzová hudba, které se Český národní symfonický orchestr s velkou oblibou věnuje. Zazněla filmová hudba Nina Roty z filmových děl italského filmového režiséra a scénáristy Federica Felliniho. Na dirigentské pozici se představil italský dirigent Marcello Rota, synovec tvůrce filmové hudby Nina Roty. Tento jubilejní večer koncertní sezóny 2018/2019 a dvacátých pátých narozenin ČNSO byl zakončen jazzovou klasikou dvou amerických rodáků. Pod taktovkou Vince Mendozy zazněly skladby jazzového klavíristy Dukea Ellingtona a jazzového trumpetisty Thada Jonese. Vince Mendoza si k sobě na pódium přizval také tři vynikající jazzové trumpetisty a v závěru večera tak vystoupili dva američtí umělci Randy Brecker a Bobby Shew, mezi kterými nemohl chybět, a na koncertě je skvěle doplnil, ředitel ČNSO Jan Hasenöhr.²¹

„Dramaturgie koncertu k dvacátému pátému výročí orchestru splnila, co si předsevzala – ukázat na stěžejních skladbách minulých sezón svou všestrannost ve třech různých žánrech a znovu si zahrát s výjimečnými osobnostmi, které se po boku orchestru za čtvrtstoletí objevily. Bylo to jako poslouchat tři různé orchestry v jednom večeru – zvuk a energie se měnily s repertoárem a samozřejmě s dirigentem.“²²

Koncert, který byl týdně dopředu beznadějně vyprodaný, nabídl publiku zúčastnit se oslav dvacátých pátých narozenin ČNSO a zároveň zahájil novou abonentní sezónu 2018/2019. Dle mého názoru byl koncert, jehož dramaturgie skloubila tato dvě velká témata, velmi zdařilý a pro Český národní symfonický

---

²¹ BERÁNKOVÁ, Michaela. ČNSO slavil 25 let. *Hudební rozhledy* [online]. 12.1.2019 [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: <https://www.hudebnirozhledy.cz/2019/01/12/cnso-slavil-25-let/>

²² ŠRÁMKOVÁ, Kristýna. Tři v jednom, 25 let Českého národního symfonického orchestru. *KlasikaPlus.cz* [online]. 2.11.2018 [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: <https://www.klasikaplus.cz/reflexe-2/item/444-tri-v-jednom-br-25-let-ceskeho-narodniho-symfonickeho-orchestru>

orchestr jeden z dalších velkých mezníků v jeho historii. Prostor Smetanovy síně Obecního domu byl vynikající volbou pro uskutečnění takto výjimečného koncertu, jelikož je pro všechny členy Českého národního symfonického orchestru domovským zázemím v průběhu celé koncertní sezóny, včetně festivalu Prague Proms, a díky tomu je tento objekt všem účinkujícím blízký. Zároveň je ČNSO i svým publikem často spojován se Smetanovou síní Obecního domu, jelikož jsou posluchači zvyklí navštěvovat Smetanovu síň v rámci abonentních koncertů ČNSO.

2. Mezinárodní hudební festival Prague Proms

2.1. Vznik a vývoj

Historie festivalu letních promenádních koncertů v České republice sahá do roku 2003, kdy ředitel Českého národního symfonického orchestru Jan Hasenöhrl přišel s myšlenkou začít pořádat promenádní koncerty inspirované britským festivalem klasické hudby *BBC Proms*, kterému se budu věnovat v pozdější podkapitole. V České republice existuje mnoho hudebních festivalů klasické hudby, vedle kterých mohl vzniknout festival podobný *Smetanově Litomyšli*, *Dnům Bohuslava Martinů* či *Janáčkově Máji*, avšak velké nadšení pro promenádní britské koncerty vedlo ředitele ČNSO k nápadu založit festival s podobným konceptem i v České republice.

„Od roku 1997 jsme pravidelně hostovali v Anglii, a právě tam jsem poznal skvělé britské publikum a tradici Proms BBC. Také jsem se seznámil s panem Anthony Howardem, který nám celé jednání s BBC zprostředkoval. A chtěli jsme festival, který přiveze do Prahy hvězdy světového formátu, a každý rok jsme myslím toto předsevzetí naplnili. Navíc jsme spoustu umělců představili českému publiku poprvé.“²³

Již od roku 2005, kdy se v Praze uskutečnil historicky první ročník festivalu promenádních koncertů *Prague Proms*, obohacuje prázdninovou nabídku kulturního života v Praze a přináší hudební zážitky vysokých kvalit. Festival se každoročně koná zejména v letních měsících, v červnu a v červenci, výjimečně přesahuje do srpna. Doba trvání festivalu se každý rok liší na základě počtu uskutečněných koncertů. I když jsou pro festival typické letní měsíce, existují určité výjimky, kdy pořadatelé zahájili sezónu již v březnu (*Prague Proms 2018*). Zároveň se stalo, že byl festival zakončen až v říjnu, což je pro festival neobvyklé (*Prague Proms 2017*). Vždy záleží na dané příležitosti, která organizátory přesvědčí o prodloužení doby konání festivalu, myslím tím zahájení festivalu před letním obdobím či jeho pozdější zakončení v podzimních dnech, aby festival proběhl i mimo letní měsíce.

Festival láká nejen pražské návštěvníky, ale také posluchače z celé České republiky. Okruh posluchačů se vzhledem k nabídce atraktivního programu rok

---

²³ Jan Hasenöhrl, emailová konverzace, 5. 4. 2020

od roku rozšiřuje, a zároveň je česká hudební scéna propagována zahraničním návštěvníkům, kteří každý rok festival navštíví.

2.2. BBC Proms

Vzhledem ke skutečnosti, že právě britské publikum a tradice promenádních koncertů v Londýně byly pro ředitele ČNSO a Prague Proms Jana Hasenöhrla rozhodující pro založení české verze promenádních koncertů v Praze, věnuji následující podkapitulu historickému vývoji promenádních koncertů *BBC Proms* v Londýně.

Historie promenádních koncertů sahá do Anglie roku 1895, kde byla zahájena první sezóna koncertů promenádní řady v Londýně. S pořádáním promenádních koncertů přišel impresáριο Robert Newman, který měl již z předchozích let mnoho zkušeností s organizací koncertů velkých symfonických orchestrů. Hlavní myšlenkou těchto koncertů bylo nabídnout širokému publiku všech věkových kategorií program tehdejší populární hudby za velmi nízké ceny vstupenek. Cena jedné vstupenky činila jeden šilink²⁴ za jeden koncert. V prodeji byly i vstupenky na celou sezónu promenádních koncertů, jejichž částka činila jednu guineu, v přepočtu kolem 1.05£, za jednu vstupenku.

Rok před zahájením prvního koncertu se Newman setkal s anglickým skladatelem a dirigentem Henrym Woodem, kterému se svěřil se svými plány organizovat promenádní koncerty a již v únoru 1895 impresáριο Newman nabídnul Woodovi místo šéfdirigenta stálého orchestru, tzv. *Queen's Hall Orchestra*, první sezóny promenádních koncertů. Místem konání byla londýnská *Queen's Hall*.²⁵ Řada promenádních koncertů byla uvedena pod názvem *Mr. Robert Newman's Promenade Concerts* a nabízela posluchačům koncerty trvající až tři hodiny. První polovina koncertů byla věnována převážně klasické hudbě. Druhá část koncertu s názvem *Grand Fantasia*, jež byla významně kratší, publiku nabídla výběr z oblíbených operních děl. Posluchačům bylo na koncertech dovoleno jíst, pít i kouřit cigarety.

Newman a Wood, kteří nabízeli posluchačům rozsáhlý program klasické hudby za nízké vstupné, zaznamenali velký úspěch již v rámci první sezóny

---

²⁴ Jeden šilink bylo 5 pencí.

²⁵ Promenádní koncerty se zde konaly v letech 1895-1941. Celková kapacita koncertního sálu byla 2500 míst.

promenádních koncertů. Tradicí několika prvních sezón byly pondělní večery věnované hudbě Richarda Wagnera, páteční večery pak skladbám Ludwiga van Beethovena. Wood zároveň podporoval mladé talentované hudebníky, kteří dostávali příležitost vystupovat v rámci řady promenádních koncertů.

Newman v roce 1902 zkrachoval a financování koncertů převzal bankéř Edgar Speyer. I přesto, že Newman byl i nadále zapojen do organizace a uměleckého plánování koncertů, byl to právě Henry Wood, který byl s promenádními koncerty nejvíce spojován. Rok 1915 byl ve znamení dalších finančních potíží a orchestr převzala, společně i s pronájmem koncertního sálu, anglická vydavatelská společnost *Chapell and Co.*²⁶

Další finanční krize, do které se promenádní koncerty dostaly, přišla v roce 1927 a organizaci koncertů převzala rozhlasová a televizní společnost BBC²⁷, která se řídila heslem „*informovat, vzdělávat, bavit*“. Stejně motto měl i Henry Wood. Následující tři roky se konaly pod taktovkou Henryho Wooda a jeho orchestru, jejichž koncertní vystoupení byla uváděna pod názvem *Sir Henry Wood and his Symphony Orchestra*. Takto Wood vystupoval se svým orchestrem až do roku 1930, kdy BBC založila svůj vlastní orchestr s názvem *BBC Symphony Orchestra*. Díky vzniku tohoto nového orchestru se pořadatelům opět podařilo rozšířit své dosavadní publikum.

Krátce po vyhlášení války Německu v roce 1939, ze strany Británie, nebyla rozhlasová a televizní společnost BBC nadále schopna finančně podporovat promenádní koncerty, a tak musel Wood shánět soukromé sponzory. Díky jeho schopnosti najít mecenáše, se pak uskutečnily následující sezóny v letech 1940 a 1941. BBC Symphony orchestra byl nahrazen novým tělesem *London Symphony Orchestra*. Vzhledem k pokračující válce sezóna trvala v roce 1940 pouze čtyři týdny z osmi plánovaných. Následně došlo k vybombardování domovského koncertního sálu Queen's Hall a pořadatelé tak museli pro festival sehnat jiný objekt. Novým místem se tak stala Royal Albert Hall, ve které se festival koná do současnosti. Rok 1944 byl pro festival významný, jelikož se uskutečnila dvě velká výročí. Promenádní koncerty slavily padesát let existence, a ve stejný rok dirigent Henry Wood oslavoval svých sedmdesát pět let života.

---

²⁶ Hudební vydavatelství, a zároveň společnost, která vyráběla klavíry.

²⁷ British Broadcasting Corporation (BBC) je rozhlasová a televizní společnost založena v roce 1922 pod původním názvem British Broadcasting Company.

Je přirozené, že se módní trendy a s nimi i vkus společnosti s postupem času mění. Stejně tak to platí i v hudebním umění, a proto bylo nutné v roce 1953 udělat v dramaturgii festivalu pár změn. Dříve populární večerní koncerty, věnované hudbě Richarda Wagnera, bylo potřeba vyměnit za atraktivnější program, který opět přiláká posluchače. Program festivalu byl zaměřen zejména na různá skladatelská výročí a na tzv. *Vídeňské večery*. Pořadatelé zároveň rozšířili počet účinkujících orchestrů na festivalu a v padesátých letech 20. století tak vedle jediného orchestru festivalu, BBC Symphony Orchestra, připojili první orchestr mimo Londýn. Jednalo se o *Manchester's Hallé Orchestra* pod vedením dirigenta Johna Barbirolliho. Dalšími orchestry, které se postupně zapojily do účinkování na festivalu, byly *Bournemouth Symphony Orchestra* a *Liverpool Philharmonic*.

Příchodem hudebního správce BBC Williama Glocka se tvář festivalu, s neustálým vývojem módních trendů, v roce 1959 výrazně změnila a do programu byla zařazována programní hudba a aktuální hudební trendy. V šedesátých letech 20. století byla zahájena spolupráce s mnoha zahraničními orchestry, mezi které se zařadily významné orchestry, jako jsou *Královský orchestr Concertgebouw*, *Státní orchestr moskevského rozhlasu* a nemohu opomenout také *Českou filharmonii*. Dalšími novinkami, které nabídla šedesátá léta 20. století, bylo zahájení spolupráce s hudebními soubory východních zemí. Na festivalu tak účinkovali umělci z Indonésie, Thajska nebo Indie. Zároveň byla do programu zařazena provedení celých operních představení.²⁸

V současné době se koncerty v rámci festivalu BBC Proms pořádají v letních měsících a doba trvání festivalu se pohybuje zpravidla kolem osmi týdnů. Program nabízí nejen koncerty, ale také workshopy, přednášky a další akce určené široké veřejnosti, včetně událostí pro rodiny s dětmi a je zveřejněn zpravidla v dubnu před danou sezónou festivalu.²⁹ Festival je tradičně zakončen koncertem s názvem *Last Night*. Posluchači se mohou zúčastnit promenádních koncertů nejen fyzicky v místě konání, ale mnoho koncertů je možné sledovat

---

²⁸ History Of The Proms. *BBC Radio 3 - BBC Proms* [online]. [cit. 2020-04-27].

Dostupné z:

<https://www.bbc.co.uk/programmes/articles/1sgMxZvFzHQQ3Y1HktMfg6w/history-of-the-proms>

²⁹ The BBC Proms, what's it all about? *BBC Radio 3 - BBC Proms* [online]. [cit. 2020-04-26]. Dostupné z:

<https://www.bbc.co.uk/programmes/articles/2kSNxH9Cj9PT62ZzTnvWpYZ/the-bbc-proms-whats-it-all-about>

v televizi na televizním kanálu *BBC Four*. Zároveň jsou koncerty živě přenášeny rádiovou stanicí *Radio 3* v nejlepší HD zvukové kvalitě.³⁰

Příležitost účinkovat na londýnském festivalu promenádních koncertů získal v letech 2010 a 2012 i český dirigent Jiří Bělohlávek³¹, pod jehož taktovkou se uskutečnily závěrečné koncerty festivalu.³²

V roce 2020 se uskuteční již 126. sezóna festivalu promenádních koncertů a pořadatelé se stále drží tradice nabídnout co nejširšímu spektru posluchačů hudbu různých žánrů.

Z mého pohledu existuje velká podobnost mezi londýnským festivalem promenádních koncertů a českou verzí festivalu *Prague Proms*. Českým pořadatelům se daří velmi dobře zachovat koncept, který mají promenádní koncerty v Londýně. Jedná se zejména o oslovení velkého spektra posluchačů a tvorbu zajímavé dramaturgie každé sezóny.

2.3. Ochranná známka

„Ochrannou známkou je jakékoliv označení, tvořené zejména slovy, včetně osobních jmen, barvou, kresbou, písmeny, číslicemi nebo tvarem výrobku či jeho obalu nebo zvuky, pokud je způsobilé odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od výrobků nebo služeb jiné osoby a je schopno být vyjádřeno v rejstříku ochranných známek způsobem, který příslušným orgánům

---

³⁰ 7 ways to watch, share and listen to the Proms. *BBC Radio 3 - BBC Proms* [online]. [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.bbc.co.uk/programmes/articles/5Mz8I5NnN3rhyXMRydt dpvh/7-ways-to-watch-share-and-listen-to-the-proms>

³¹ Jiří Bělohlávek měl velmi silné pouto s britskou hudební scénou a v letech 2006-2012 byl šéfdirigentem Symfonického orchestru BBC.

³² „Vrcholný diplomat české hudby Jiří Bělohlávek slaví sedmdesátiny“. *ČT24* [online]. 24.2.2016 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/1704415-vrcholny-diplomat-ceske-hudby-jiri-belohlavek-slavi-sedmdesatiny>

*a veřejnosti umožňuje jasně a přesně určit předmět ochrany poskytnuté vlastníkovu ochranné známky.*³³

Povolení k užití „proms“ v názvu českého festivalu získali pořadatelé přímo od BBC. Na otázku, jak dlouho trval celý proces k získání názvu a následného volného užití, mi odpověděl ředitel ČNSO, a zároveň ředitel Prague Proms Jan Hasenöhrl: *„Dohoda byla naplněna myslím do dvou měsíců.*“³⁴ Ochranná známka, jejíž celé znění je PRAGUE PROMS, je zapsána v rejstříku ochranných známek Úřadu průmyslového vlastnictví. Vlastníkem známky je Jan Hasenöhrl. Přihláška k zápisu ochranné známky byla podána v říjnu 2000, zápis se pak uskutečnil v červenci roku 2002, tedy tři roky před zahájením prvního ročníku Prague Proms. Ochranná známka obsahuje seznam všech výrobků, které mohou být pořadatelem festivalu užívány, a také služeb, které pořadatel může poskytovat. Seznam obsahuje např.: marketingovou a propagační činnost v oblasti kultury, elektronické informační publikace, časopisy a periodika, pořádání a management, koncertní i zábavní činnost zejména hudebních, hudebně-dramatických a dramatických pořadů (muzikály, koncerty a vystoupení), dále nahrávání zvukových a zvukově obrazových záznamů.³⁵

2.4. Dramaturgie

Dramaturgie celého ročníku festivalu Prague Proms dané sezóny je sestavena rámcově dva roky před samotným zahájením. Celková podoba programu ročníku je finalizována zpravidla rok před uskutečněním dané sezóny promenádních koncertů.³⁶ Program festivalu každoročně nabízí nejen koncerty klasické hudby, ale i jazzový, filmový či muzikálový žánr za účasti předních světově uznávaných umělců a hudebních těles, a proto se festival těší takové oblibě publika. Na tvorbě dramaturgie se významně podílí ředitel Jan Hasenöhrl. *„Sedmdesát procent programu tvořím sám, a to hlavně proto, že mě to*

---

³³ Ochranné známky. Úřad průmyslového vlastnictví [online]. [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/prumyslova-prava/ochranne-znamky.html>

³⁴ Jan Hasenöhrl, emailová konverzace, 5. 4. 2020

³⁵ Rešeršní databáze. Úřad průmyslového vlastnictví [online]. [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://isdv.upv.cz/webapp/!resdb.oza.frm>

³⁶ Jan Hasenöhrl, emailová konverzace, 5. 4. 2020

*nesmírně baví.*³⁷ Společně s ředitelem vytváří dramaturgii jeho desetičlenný tým kolegů, který program festivalu doplňuje svými nápady.

Existují určité výjimky, kdy se program sezóny vytváří až s tříletým předstihem.³⁸ V případě, že organizátoři festivalu chtějí pozvat ke spolupráci umělce či dirigenty patřící mezi největší hvězdy světové hudební scény, je zapotřebí s nimi jednat s mnohaletým předstihem před uskutečněním koncertu z důvodu jejich časového vytížení. Taková situace nastala například v rámci oslovení ruské operní pěvkyně Anny Netrebko.³⁹ Netrebko se představila publiku promenádních koncertů v jedenácté sezóně Prague Proms v roce 2015, avšak koncert této významné umělkyně se sjednal již v roce 2012, kdy mezi organizátory festivalu a manažerským týmem umělkyně došlo k vzájemné dohodě o koncertní účasti pěvkyně na jedenáctém ročníku festivalu.

2.5. Místa konání festivalu

Za několik let existence festivalu se některé koncertní sítě a divadla staly hlavním centrem festivalového dění. Rozhodujícími aspekty pro volbu prostoru je žánr koncertu, tedy zda je daná lokalita vhodným místem k uskutečnění koncertu a pravděpodobnost prodeje, tedy počet míst v daném sále či koncertní síni.⁴⁰ Mezi stálá místa konání pořadatelé zařazují Smetanovu síň v Obecním domě, Dvořákovu síň v pražském Rudolfinu, The Loop Jazz Club, Sál Martinů v Lichtenštejnském paláci, Forum Karlín, Divadlo Hybernia, Anežský klášter, z mimopražských objektů pak Chrám sv. Barbory v Kutné Hoře. Rezervace objektů je nutná zpravidla jeden rok před uskutečněním koncertu, u Smetanovy sítě se jedná o dvouletý předstih.⁴¹

Smetanova síň Obecního domu je každoročně jedno z hlavních dějišť promenádních koncertů. Obecní dům, jenž je jedna z nejznámějších secesních staveb v Praze i v Evropě, se může pyšnit výbornou dostupností, neboť se nachází v samotném centru Prahy na náměstí Republiky nedaleko dvou linek

---

³⁷ Jan Hasenöhrl, emailová konverzace, 5. 4. 2020

³⁸ Tamtéž.

³⁹ Tamtéž.

⁴⁰ Tamtéž.

⁴¹ Tamtéž

metra a další městské hromadné dopravy. Návštěvníci koncertů tak nemusí pro hudební zážitek cestovat příliš daleko. Celková kapacita sítě je 1259 míst (včetně míst určených k stání). Konají se zde koncerty, u kterých se předpokládá, vzhledem k prestižním účinkujícím hostům a atraktivnímu programu, vysoká návštěvnost. Zároveň pódium ve Smetanově síni, jehož celková plocha tvoří 160 m², umožňuje ve stejnou dobu účinkovat orchestru velkého symfonického rozsahu i několikačlenné kapele včetně sólových zpěváků. Sál svou akustikou umožňuje vedle klasické hudby pořádání koncertů různých hudebních žánrů, které vyžadují ozvučení nástrojů v daném hudebním tělese.⁴² Pořadatelé festivalu rezervují prostory Smetanovy sítě pro své koncerty s dvouletým předstihem.⁴³ Český národní symfonický orchestr zde pravidelně koncertuje i mimo sezónu Prague Proms v rámci svých abonentních koncertů.

Dalším často využívaným prostorem v době festivalu je Dvořákova síň pražského Rudolfinu s celkovou kapacitou 1148 míst (včetně míst na stání a míst pro invalidní vozíky). Dvořákova síň je pořadatelé využívána zejména pro účely koncertu se symfonickým programem. Pódium o velikosti 153 m² taktéž umožňuje velké symfonické obsazení orchestru a případnou účast dalších umělců na pódiu.⁴⁴ Rezervace Dvořákovy sítě pro promenádní koncerty probíhá zpravidla rok před uskutečněním akce.⁴⁵

Pořadatelé od roku 2015 využívají pro své koncerty také multifunkční sál Forum Karlín, který byl otevřen v roce 2014. První koncert, který se zde v rámci Prague Proms uskutečnil, byl *Video Games Live*. Od té doby je sál téměř každoročně využíván v rámci festivalu. Celková plocha sálu se dvěma galeriemi je cca 2710 m². Celkový možný počet míst k sezení v sále při koncertě je 1800, v případě míst pouze na stání je kapacita až 3000 míst.⁴⁶

---

⁴² Technické listy OD 2018. *Obecní dům* [online]. [cit. 2020-04-08]. Dostupné z: <http://www.obecnidum.cz/wp-content/uploads/2019/01/technicke-listy-OD-2018.pdf>

⁴³ Jan Hasenöhrl, emailová konverzace, 5. 4. 2020

⁴⁴ Dvořákova síň. *Rudolfinum* [online]. [cit. 2020-04-08]. Dostupné z: <https://www.rudolfinum.cz/o-budove/prostory/dvorakova-sin/>

⁴⁵ Jan Hasenöhrl, emailová konverzace, 5. 4. 2020

⁴⁶ Forum Karlín-konferenční a eventové prostory, Praha 8: O prostoru. *Dejsiprostor* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.dejsiprostor.cz/konferencni-prostory/praha-8/moderni-multifunkcni-konferencni-prostory-praha-8>

Klášter sv. Anežky České nebo také Anežský klášter byl založen ve 13. století králem Václavem I. společně s jeho sestrou, přemyslovskou princeznou, sv. Anežkou Českou.⁴⁷ Prostory kláštera, kde se často pořádají koncerty Prague Proms, nabízí celkovou kapacitu 300 míst.⁴⁸

The Loop Jazz Club je pohyblivý jazzový klub, který po mnoha letech působení v prostorách Občanské plovárny či Divadla Hybernia přesunul v roce 2019 svou činnost do budovy studií Českého národního symfonického orchestru v Hostivaři. Jazzový klub vznikl v roce 2014 a v rámci jeho koncertní premiéry vystoupila, pod vedením klavíristy Raphaela Lemonniera a za doprovodu kvarteta, blues-jazzová zpěvačka China Moses.⁴⁹ Tento objekt je pořadateli využíván nejen v průběhu Prague Proms v rámci koncertů jazzových umělců, bigbandů a jiných hudebních formací zaměřených na jazz, ale zároveň i v průběhu koncertní sezóny ČNSO.

Koncertní sál Bohuslava Martinů s celkovou kapacitou 200 míst je situován v budově Lichtenštejnského paláce na Malé Straně.⁵⁰ Organizátoři festivalu do programu promenádních koncertů pravidelně zařazují večer s *Komorními sólisty ČNSO*, kteří v tomto objektu vystupují.

Divadlo Hybernia nabízí ve svém sále v celkovém počtu 850 míst.⁵¹ Divadlo se nachází na náměstí Republiky v bezprostřední blízkosti Obecního domu. V rámci Prague Proms se zde konají koncerty pohyblivého klubu The Loop Jazz Club.

Často využívaným objektem mimo centrum hlavního města je Chrám sv. Barbory v Kutné Hoře. Od roku 1995 je Chrám zapsán na seznamu Světového

---

⁴⁷ Národní galerie v Praze – klášter sv. Anežky České. *OPEN HOUSE PRAHA* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.openhousepraha.cz/narodni-galerie-v-praze-klaster-sv-anezky-ceske/>

⁴⁸ Klášter Sv. Anežky České na Františku vyzařuje klid a vznešenost gotiky. *PRAGUE TICKET OFFICE* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.pragueticketoffice.com/cz/misto/klaster-svate-anezky-ceske/>

⁴⁹ O Klubu. *The Loop Jazz Club* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.loopjazzclub.cz/o-klubu>

⁵⁰ Lichtenštejnský palác-sál Bohuslava Martinů. *Prague.eu The Official Tourist Website for Prague* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.prague.eu/cs/objekt/mista/30/lichtenstejnsky-palac-sal-bohuslava-martinu>

⁵¹ Divadlo v centru Prahy – Hybernia. *DIVADLO HYBERNIA* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <http://www.hybernia.eu/pronajem>

kulturního dědictví UNESCO.⁵² Pořadatelé zde organizují vzpomínkové koncerty pro uznávané hudebníky české hudební scény, kteří zároveň byli kolegy v ČNSO.

2.6. První ročník Prague Proms 2005

Po dvou letech od nápadu Jana Hasenöhrla uspořádat v České republice festival promenádních koncertů se v roce 2005 uskutečnil historicky první ročník Prague Proms. Celková návštěvnost první sezóny činila 88 % a překvapila tak nejen organizátory festivalu.⁵³ V rámci této první festivalové sezóny, jež byla zahájena 24. 7. 2005 a skončila 7. 8. 2005, se uskutečnilo celkem deset koncertů, avšak pořadatelé festivalu zařazují do celkové dramaturgie pouze osm koncertů, které měly svou vlastní tematiku. Festival byl zahájen ve Smetanově síni Obecního domu koncertem s názvem *Opening Concert* pod taktovkou Libora Peška. Následoval *Doprovodný koncert Komorního orchestru hráčů ČNSO* ve vnitrobloku Slovanského domu a vzhledem k jeho místu konání to byl první koncert, který korespondoval s doslovným překladem proms⁵⁴ v názvu festivalu.⁵⁵

Následně se uskutečnilo osm koncertů, z toho pět z nich neslo v názvu koncertu přívlastek země, ze které přijeli pozvaní sólisté a dirigenti. Zájemci tak měli možnost navštívit koncert s názvem *American Night*, kde se publiku představil americký klavírista Leon Bates pod taktovkou amerického dirigenta Paula Freemana, kteří vystoupili ve Dvořákově síni pražského Rudolfinu nebo *Japanese Night* ve Smetanově síni Obecního domu, na který přijala pozvání japonská klavíristka Hideyo Harada s dirigentkou Tomomi Nishimoto, též japonské národnosti. Dalším koncertem v nabídce byl večer s názvem *English Night*, též ve Smetanově síni Obecního domu, v rámci kterého měli diváci

---

⁵² Historické jádro Kutné Hory s chrámem sv. Barbory a katedrálou Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci. *ČESKÉ DĚDICTVÍ UNESCO* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: https://www.unesco-czech.cz/kutna-hora/predstaveni/#page_start

⁵³ O festivalu: Historie. *PRAGUE PROMS* [online]. [cit. 2020-04-7]. Dostupné z: <https://www.pragueproms.cz/cz/o-festivalu/historie/>

⁵⁴ „Proms“ se využívá jako označení koncertů, které nabízí program klasické hudby a je obohacen dalšími žánry, jako je jazzová či filmová hudba

⁵⁵ Doprovodný koncert. *PRAGUE PROMS* [online]. [cit. 2020-04-07]. Dostupné z: <http://2005.pragueproms.cz/koncerty/doprovodny-koncert-2.html>

možnost vyslechnout program koncertu v provedení *English Chamber Orchestra*, avšak v důsledku náhlé situace vzniklé teroristickými útoky v Londýně, muselo být toto anglické těleso zastoupeno českým souborem *Virtuosi di Praga*. Organizátoři festivalu neopomněli do nabídky promenádních koncertů zařadit také večer s názvem *Czech Night*. Koncert pod taktovkou Petra Altrichtera, pod jehož dirigentským vedením vystoupili dva vynikající čeští houslisté, Václav Hudeček a Lenka Matějáková, se uskutečnil ve Dvořákově síni Rudolfiny.

Mezi koncerty s názvy zemí, odkud daní umělci pochází, pořadatelé zařadili koncert *Mozart's Night* ve Dvořákově síni Rudolfiny, jehož program byl sestaven z děl Wolfganga Amadea Mozarta. Večer s názvem *Barry Mason's Night*, jehož hlavním hostem byl anglický skladatel a zpěvák Barry Mason, se uskutečnil ve Smetanově síni Obecního domu a Masonovy skladby, které tvořily dramaturgii koncertu, byly provedeny Masonem osobně. V *Café Imperial* se uskutečnil koncert *Tonya Graves*, jenž byl večerem americké zpěvačky Tonyi Graves.

Historicky první ročník festivalu Prague Proms byl zakončen provedením velkolepého díla *Requiem* italského skladatele z období romantismu Giuseppe Verdiho pod taktovkou italského dirigenta Marcella Roty. Jak program koncertu a národnost dirigenta napovídá, pořadatelé festivalu zakončili první ročník koncertem *Italian Night* ve Smetanově síni Obecního domu. Všechny koncerty se uskutečnily za doprovodu Českého národního symfonického orchestru.

2.7. Sponzoring a partneři festivalu

Existence festivalu takového formátu jako je Prague Proms, stejně jako orchestru samotného, vyžaduje neustálá jednání s mecenáši a sponzory, kteří by byli schopni přispět určitou částkou k uskutečnění nové sezóny promenádních koncertů. V současné době generálními partnery Prague Proms jsou *Skupina ČEZ* a advokátní kancelář *CÍSAŘ ČEŠKA SMUTNÝ*. Mezi hlavní partnery patří *Magistrát hl. m. Prahy*, technologická společnost *IBG*, společnost *Aufeer Design* a *HYSTER CZ*. Hlavním mediálním partnerem festivalu je časopis

Reflex, dalšími mediálními partnery jsou soukromá rozhlasová stanice *Classic Praha* a časopis *Medicína a umění*. V současné době má festival celkem dvacet dva dalších partnerů. Zmíním alespoň ty nejznámější subjekty: *Mercedes-Benz*, *kytary.cz*, *Marriott Prague*, *Obecní dům*, *Via Musica*, *GoOut.cz*, nebo *BOBO*.⁵⁶

*„Oslovování partnerů je nekonečným procesem, musíme se mu věnovat neustále.“*⁵⁷

---

⁵⁶ Partneři. *PRAGUE PROMS* [online]. [cit. 2020-04-07]. Dostupné z: <https://www.pragueproms.cz/cz/o-festivalu/partneri/>

⁵⁷ Jan Hasenöhrl, emailová konverzace, 5. 4. 2020

3. Prague Proms 2016

Dvanáctý ročník festivalu Prague Proms divákům nabídl program několika různých hudebních žánrů. Dramaturgie tohoto ročníku vycházela zejména z klasické hudby, která byla provedena Českým národním symfonickým orchestrem na několika koncertech.

Pořadatel, jímž je *Prague Proms s.r.o.*, do programu vedle klasické hudby zařadil také jazzový žánr či filmovou hudbu. Obzvláště filmová hudba se v posledních letech těší velké oblíbenosti mezi posluchači, proto si jí můžeme častěji všimnout v programech nejen festivalu Prague Proms. V rámci dvanáctého ročníku se uskutečnilo celkem dvacet koncertů. Deset koncertů je pořadatelem považováno za významné a mezinárodně prestižní, dále se uskutečnily tři jazzové koncerty, pět jazzových nebo popových klubových koncertů a zbylé dva koncerty byly komorní. Ráda bych se nyní zaměřila na několik koncertů a jejich dramaturgii, které stojí za zmínku.

Festival byl zahájen 18. června 2016 ve Dvořákově síni Rudolfiny a ukončen 26. července 2016 ve Smetanově síni Obecního domu.

3.1. Dramaturgie

Zahajovací koncert patřil hudbě amerického skladatele, hudebníka a producenta Franka Zappy, jež byla prezentována Českým národním symfonickým orchestrem pod vedením Sarah Hicks. Pozvání k vystoupení v rámci zahajovacího koncertu přijali bývalí členové několika kapel Franka Zappy. Mezi nimi byl saxofonista Ian Underwood, který působil v několika kapelách Franka Zappy jako klávesista, saxofonista či klarinetista. Jeden z dalších pozvaných hostů byl baskytarista Scott Thunes, který dříve působil jako vokalista, basista a hráč na syntezátory ve skupině Franka Zappy. Dále bych ráda zmínila bubeníka Joe Traverse, jenž je do současné doby archivářem a správcem hudebního materiálu *Zappa Family Trust*.⁵⁸ Zahajovací koncert dvanáctého ročníku festivalu se uskutečnil ve světové premiéře hudby Franka Zappy ve Dvořákově síni pražského Rudolfiny.

---

⁵⁸ „The trust holds title and copyright to Frank Zappa's musical and artistic products, as well as his commercial image“ Gail Zappa. *Wikipedia* [online]. [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Gail_Zappa

Hvězdami dvanáctého ročníku festivalu byly především tři operní pěvkyně, které se českému publiku představily ve Smetanově síni Obecního domu ve třech různých koncertech. První koncert tohoto operního cyklu patřil americké jazzové vokalistce Dianne Reeves, několikanásobné držitelce cen Grammy z oblasti jazzu či R&B, která je po celém světě známá díky své pěvecké virtuozitě a improvizaci. V druhém koncertu operního cyklu vystoupila slovenská sopranistka *Edita Gruberová*, jež je odborným tiskem nazývána také jako „*prima donna assoluta, fenomén koloraturního zpěvu či královna bel canta*“.⁵⁹ Program koncertu posluchačům nabídl árie Wolfganga Amadea Mozarta, Gioacchina Rossiniho nebo Leonarda Bernsteina. Pořadatelé program koncertu doplnili ještě o několik orchestrálních operních předeher Antonína Dvořáka či Franze von Suppé. Třetí operní hvězdou festivalu byla zpěvačka a královna africké hudby Angélique Kidjo, také držitelka několika cen Grammy. Všechny tři operní pěvkyně vystoupily za doprovodu Českého národního symfonického orchestru.

Mezi významné koncerty toho festivalového ročníku patřilo i vystoupení třináctiletého klavíristy Joeyho Alexandra, který vystoupil v Divadle Hybernia se svým triem. Tento mladý a talentovaný klavírista, rodák z indonéského Bali, je nejmladším hudebníkem nominovaným na Cenu Grammy v jazzové kategorii.⁶⁰ V průběhu tohoto večera Joey Alexander a jeho kolegové z tria Daniel Chmielinski (kontrabas) a Ulysses Owens (bicí) publiku předvedli mimořádnou virtuozitu a maximální hudební nasazení, které jsou vzhledem k věku interpretů nebyvalé. Pořadatelé festivalu pravidelně do programu festivalu zařazují vystoupení mladých interpretů, a talentovaní umělci tak mají možnost vystoupit na pódiiích velkých pražských sání (Dvořákova síň Rudolfiny či Smetanova síň Obecního domu). Zároveň má české publikum možnost poznat nové, čerstvě vycházející hudební talenty.

V jazzové oblasti ještě chvíli zůstanu a zmíním koncert jazzového trumpetisty Laca Decziho a jeho kapely Celula New York. Trumpetista Laco Deczi vystoupil společně s kapelou v rámci The Loop Jazz Clubu na Občanské plovárně. Laco svým vystoupením potvrdil, že věk je pouhé číslo, a že ve svých

---

⁵⁹ Edita Gruberová. *Národní divadlo* [online]. [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <https://www.narodni-divadlo.cz/cs/profil/edita-gruberova-1610733>

⁶⁰ About Joey Alexander. *JOEY ALEXANDER* [online]. [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <https://joeyalexandermusic.com/about/>

úctyhodných sedmdesáti osmi letech je pánem svého hudebního nástroje a mistrem ve svém oboru. S velkým obdivem a úctou k této trumpetové legendě mohu říci, že Laco Deczi je fenomén, který česká jazzová scéna bude jednou velmi postrádat a nějakou dobu potrvá, než se objeví vhodný nástupce tohoto jazzového trumpetisty. Otázkou však zůstává, jestli je vůbec možné jazzovou hvězdu tohoto formátu nahradit.

Jak už jsem zmínila výše, filmová hudba je mezi diváky velmi oblíbeným žánrem, proto se pořadatelé rozhodli poprvé zařadit do programu dva koncerty filmové hudby místo jednoho.

Již tradiční koncert s názvem *Hollywood Night* se v rámci dvanáctého ročníku uskutečnil ve Smetanově síni Obecního domu s názvem *Hollywood Night XXL*. Jak už v názvu samotný dodatek XXL napovídá, koncert byl větších rozměrů, než na co do této chvíle byli diváci zvyklí. Pořadatelé se rozhodli koncert obohatit o celý jeden blok soundtracků s jednou přestávkou navíc. O dramaturgii přidaného bloku měli možnost rozhodnout sami diváci v anketě, která byla vytvořena na webových stránkách Prague Proms 2016. Pořadatelé přidali do anketního výběru čtyřicet pět nejslavnějších titulů, které byly odehrány na koncertech festivalu během dvanácti let jeho existence. Osm titulů s nejvyšším počtem hlasů pak bylo zařazeno do programu *Hollywood Night XXL*.⁶¹ Publikum si tak mohlo vychutnat soundtracky z filmů *Zvíře* (L'Animal, 1977, Claude Zidi), *Kill Bill* (Kill Bill: Vol. 1, 2003, Quentin Tarantino), *Osm hrozných* (The Hateful Eight, 2015, Quentin Tarantino), *Forrest Gump* (Forrest Gump, 1994, Robert Zemeckis) a mnoha dalších, v provedení Českého národního symfonického orchestru pod taktovkou Jeremyho Scotta Winstona. Večer filmové hudby se uskutečnil ve Smetanově síni Obecního domu.

Druhým koncertem filmové hudby byl večer s názvem *Hollywood Night Classic*, kde se opět představil Český národní symfonický orchestr pod vedením tehdejšího šéfdirigenta ČNSO Libora Peška. Na programu koncertu byli skladatelé klasické hudby, jejichž hudební díla se objevila v mnoha hollywoodských filmech. Během večera tak zazněla díla např.: *Violoncellový koncert h-moll* Antonína Dvořáka (*Čarodějky z Eastwicku*, The Witches of Eastwick, 1987, George Miller), symfonická báseň *Finlandia* Jeana Sibelia

---

⁶¹ Hollywood Night XXL. PRAGUE PROMS [online]. [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <http://2016.pragueproms.cz/cz/program/hollywood-night-xxl/>

(*Smrtonosná past*, *Die Hard*, 1990, John McTiernan), *Labutí jezero* Petra Iljiče Čajkovskijho (*Černá labuť*, *Black Swan*, 2010, Darren Aronofsky) či *Preludium BWV 532* Johanna Sebastiana Bacha (*Kmotr*, *The Godfather*, 1972, Francis Ford Coppola).

Organizátoři festivalu do programu dvanáctého ročníku zařadili také dva komorní koncerty. V Chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře se uskutečnil koncert s názvem *Pocta Vladislavu Kozderkovi*, jež byl věnován památce zesnulého trumpetisty, člena Českého národního symfonického orchestru, Vladislava Kozderky. V rámci vzpomínkového večera vystoupili trumpetisté ČNSO za doprovodu tympanů a varhan.

Druhý komorní koncert se uskutečnil v Sále Martinů v Lichtenštejnském paláci, na kterém se divákům představili Komorní sólisté ČNSO.⁶² Program koncertu nabídl *Smyčcový sextet A-dur, op. 48* Antonína Dvořáka a *Smyčcový sextet B-dur, op. 18* Johannese Brahmsa.

3.2. Dirigenti

Vedle několika výjimečných umělců se pořadatelům festivalu podařilo získat pro tento ročník také několik významných dirigentů. Mezi ty české mohou zařadit tehdejšího šéfdirigenta Českého národního symfonického orchestru Libora Peška, který se představil v rámci koncertu filmové hudby *Hollywood Night Classic*. Dalším zástupcem českých dirigentů byl Kryštof Marek, který řídil koncert australského trumpetisty Jamese Morrisona za doprovodu Českého národního symfonického orchestru. Ze zahraničních dirigentů je nutné jmenovat Chelsea Tiptona II., jenž měl pod taktovkou koncert americké jazzové vokalistky Dianne Reeves. Nemohu opomenout také dva koncerty pod vedením amerického sbormistra Jeremyho Scotta Winstona, který je českému publiku důvěrně známý. Winston se představil již v rámci desátého ročníku Prague Proms v roce 2014 a o rok později i v jedenáctém ročníku Prague Proms 2015.

---

⁶² Komorní sólisté ČNSO je soubor založený ředitelem ČNSO Janem Hasenöhrelem a koncertním mistrem ČNSO Alexejem Rosíkem. Ansámbl tvoří členové předních pozic v orchestru ČNSO a pravidelně se objevuje nejen na koncertech Prague Proms, ale i v průběhu koncertní sezóny orchestru.

3.3. Návštěvnost festivalu

V roce 2016 festival navštívilo celkem 11 355 diváků. Vzhledem k tomu, že se v tomto ročníku nekonal open air koncert na Václavském náměstí, jenž byl součástí programů předchozích ročníků, pořadatelé se domnívají, že celková návštěvnost festivalu by mohla být až o 6 000 diváků vyšší. Vychází tak z průměrné návštěvnosti open air koncertů z minulých let.⁶³

Návštěvnost koncertů festivalu se pak odvíjí zejména od cenové výše vstupenek, která se v roce 2016 pohybovala od 120,- Kč až do 2500,- Kč. Celková tržba za prodané vstupenky na jednotlivé koncerty činila 5 620 797,- Kč. Průměrná cena jedné vstupenky byla 547,53,- Kč.

Mezi nejvíce navštěvované koncerty, které pořadatelé zveřejnili na základě výše tržby, patřilo vystoupení americké jazzové zpěvačky Melody Gardot. Gardot vystoupila ve Smetanově síni Obecního domu a celková tržba za prodané vstupenky činila 1 196 550,- Kč. Druhým nejprodávanějším koncertem tohoto ročníku se stal večer filmové hudby *Hollywood Night XXL*, jehož celková tržba činila 823 750,- Kč a také se uskutečnil ve Smetanově síni Obecního domu. Třetím koncertem s nejvyšší tržbou tohoto ročníku bylo vystoupení sopranistky Edity Gruberové. I tento koncert se uskutečnil v Obecním domě ve Smetanově síni a celková tržba prodaných vstupenek činila 665 100,- Kč.⁶⁴

3.4. Místa konání

V tomto ročníku měli návštěvníci festivalu možnost navštívit např. Smetanovu síň Obecního domu, Dvořákovu síň pražského Rudolfiny nebo Sál Martinů v Lichtenštejnském paláci. Jazzová hudební tělesa vystupovala v pohyblivém jazzovém klubu The Loop Jazz Club, jehož koncertní místa pro tento ročník festivalu byla ve Foyer Divadla Hybernia, velkém sále Divadla Hybernia a na Občanské plovárně. Jedním z dalších koncertních míst bylo Mercedes Forum Praha, z těch mimopražských pak Chrám svaté Barbory v Kutné Hoře.

---

⁶³ HASENÖHRL, Jan. Výroční zprávy: Výroční zpráva 2016. *PRAGUE PROMS* [online]. 29.5.2017 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: https://www.pragueproms.cz/files/7315/0235/6197/Zprava_auditora_a_vron_zprava_2016-Prague_Proms_o.p.s..pdf

⁶⁴ Tamtéž.

Pro úplnost níže příkládám kompletní program dvanáctého ročníku festivalu:

18.6.2016 Rudolfinum

Musics by Frank Zappa Orchestra En Regalia

20.6.2016 The Loop Jazz Club, Divadlo Hybernia

Babami

21.6.2016 Smetanova síň Obecního domu

Mnozil Brass „YES YES YES“

24.6.2016 Smetanova síň Obecního domu

Dianne Reeves

27.6.2016 The Loop Jazz Club, Divadlo Hybernia

Jazz Efterrätt

28.6.2016 Smetanova síň Obecního domu

Edita Gruberová

29.6.2016 Mercedes Forum

Gospel

30.6.2016 The Loop Jazz Club, Občanská plovárna

Laco Deczi & Celula New York

2.7.2016 Chrám sv. Barbory v Hutné Hoře

Pocta Vladislavu Kozderkovi

3.7.2016 Smetanova síň Obecního domu

Hollywood Night Classic

4.7.2016 The Loop Jazz Club, Divadlo Hybernia

Prime Time Voice

5.7.2016 The Loop Jazz Club, Divadlo Hybernia

The Joey Alexander Trio

6.7.2016 The Loop Jazz Club, Divadlo Hybernia

Václavů-Mácha Quartet

7.7.2016 Lichtenštejnský palác, Sál Martinů

Komorní sólisté ČNSO

11.7.2016 The Loop Jazz Club, Divadlo Hybernia

Joshua Redman Quartet

13.7.2016 Smetanova síň Obecního domu

Angélique Kidjo

17.7.2016 Smetanova síň Obecního domu

James Morrison: Jazz od A do Z

18.7.2016 The Loop Jazz Club, Divadlo Hybernia

Los Quemados

20.7.2016 Smetanova síň Obecního domu

Hollywood Night XXL

25.7.2016 The Loop Jazz Club, Divadlo Hybernia

Otto Hejnic Tribute to Head Hunters

26.7.2016 Smetanova síň Obecního domu

Melody Gardot

4. Prague Proms 2017

Program třináctého ročníku festivalu Prague Proms svým divákům nabídl celkem devatenáct koncertů. Osm koncertů bylo jazzových či popových, dva koncerty byly komorní, uskutečnilo se jedno divadelní představení a osm koncertů je pořadatelé festivalu považováno za mezinárodně prestižní a významné.

V rámci festivalu se uskutečnil ještě jeden mimořádný, v pořadí festivalu dvacátý, koncert, a to k 25. výročí české premiéry muzikálu *Bídníci*. Datum koncertu bylo vzhledem k tradičním letním promenádním koncertům výjimečné, jelikož pořadatelé koncert naplánovali na 10. října 2017. I v tomto roce byla dramaturgie sestavena z několika hudebních žánrů. Vedle klasické hudby bylo mnoho koncertů věnováno jazzu a filmové hudbě. Festival byl zahájen 21. června 2017 ve Smetanově síni Obecního domu a oproti minulým ročníkům trval až do podzimních měsíců, přesněji do 10. října 2017.

Dále se budu podrobněji zabývat několika významnými koncerty a jejich dramaturgií.

4.1. Dramaturgie

Třináctý ročník festivalu Prague Proms byl zahájen filmovou hudbou. Zahajovací koncert patřil americkému hudebnímu skladateli a zpěvákovi Dannymu Elfmanovi, který se představil po boku Českého národního symfonického orchestru. Koncert, který se uskutečnil ve Smetanově síni Obecního domu, řídil dirigent John Mauceri. Na programu koncertu nebyla pouze Elfmanova tvorba filmové hudby, na kterou jsou diváci zvyklí. Publikum mělo možnost v první polovině koncertu vyslechnout *Koncert pro housle a orchestr* věnovaný houslistce Sandy Cameron, která přijela do Prahy tuto skladbu odehrát za doprovodu ČNSO. Druhou Elfmanovou klasickou skladbou byla *Serenada Schizophrana – I forget*. Druhá polovina koncertu byla věnovaná filmové hudbě Dannyho Elfmana, ve které zazněly skladby z filmů *Alenka v říši divů* (Alice in Wonderland, 2010, Tim Burton), *Střihoruký Edward* (Edward Scissorhands, 1990, Tim Burton) a *Batman* (Batman, 1989, Tim Burton). Všechny výše zmíněné filmy jsou z tvorby amerického režiséra Tima Burtona. Nemohu opomenout také účinkování Smíšeného sboru ČNSO.

Koncertů klasické hudby v třináctém ročníku nebylo mnoho, pouze tři, proto je zmíním všechny. Prvním koncertem, který byl věnován žánru klasické hudby, byl večer s názvem *Imprese Libora Peška*. Uskutečnil se ve Smetanově síni Obecního domu. Hlavním hostem večera byl český klavírista Ivo Kahánek, který vystoupil za doprovodu Českého národního symfonického orchestru a Smíšeného sboru ČNSO. Libor Pešek, jehož jméno nesl název koncertu, se ujal nejen taktovky, ale zároveň se podílel i na tvorbě programu koncertu. Program koncertu byl sestaven na základě Peškových oblíbených děl hudebního impresionismu. Na koncertu zazněly skladby *Preludium k Faunovu odpolední* (Claude Debussy), *Koncert pro klavír a orchestr* (Maurice Ravel), *Dafnis a Chloe, dvě suity z baletu* (Maurice Ravel).

Klasická hudba získala své místo také na koncertě Komorních sólistů ČNSO, kteří vystoupili v Sále Bohuslava Martinů v Lichtenštejnském paláci. Organizátoři festivalu zvolili skladby Antonína Dvořáka: *Smyčcový kvintet Es dur, op. 97* a Johanessa Brahmsa: *Smyčcový sextet č. 2 G dur, op. 36*.

Třetí koncert klasické hudby se uskutečnil mimo pražské festivalové centrum. Vzpomínkový koncert s názvem *Pocta Zdeňku Tylšarovi* proběhl v Chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře. K poctě zesnulého českého hornisty Zdeňka Tylšara zazněla díla skladatelů Johanna Sebastiana Bacha, Wolfganga Amadea Mozarta, Cludia Monteverdiho, Maurice Ravela či Carla Maria von Webera. Účinkujícími byli členové předních českých orchestrů, a zároveň dlouholetí kolegové a přátelé Zdeňka Tylšara.

Vedle koncertů filmové a klasické hudby bylo publiku nabídnuto celkem osm jazzových a popových koncertů. Uvedu alespoň některé z nich.

Jeden z prvních jazzových koncertů, který se uskutečnil ve Smetanově síni Obecního domu, patřil německé šansoniérce Ute Lemper. Večer s názvem *Ute Lemper: Paris, Paris!*, pod vedením dirigenta Vince Mendozy, nabídl program zejména francouzské hudby 20. století a zazněly známé skladby *Amsterdam*, *Je ne sais pas* či *Ne me quitte pas?*, belgického skladatele Jacquese Brela. V druhé části koncertu pak mohlo publikum vyslechnout např. písně Astora Piazzoly *Yo soy Maria*, *Che Tango Che* s textem Horacia Ferrera. Lemper však nevystoupila v Praze v rámci festivalu Prague Proms poprvé. Již v roce

2008 vystoupila před českým publikem, v rámci čtvrtého ročníku, taktéž ve Smetanově síni.⁶⁵

Další jazzový koncert, který by neměl být opomenut, byl počín amerického muzikanta Gordona Goodwina s jeho kapelou *Gordon Goodwin's Big Phat Band*, jejíž jméno nese i název koncertu. Bigband složený z vynikajících jazzových hráčů z Los Angeles publiku představil skladby bluesového, rockového, jazzového i swingového stylu. Sám Gordon Goodwin vystoupil nejen v roli dirigenta, ale také saxofonisty. I tento koncert se uskutečnil ve Smetanově síni Obecního domu.

Jazzové koncerty se nekonaly pouze ve velkých síních jako je Smetanova síň v Obecním domě, a proto je vhodné zmínit i komornější prostory a některé jazzové koncerty pořádané v rámci The Loop Jazz Club.

Jedním z nich byl koncert italského tria *Rocco Zifarelli 2Ways trio* v Občanské plovárně. Kytarista Rocco Zifarelli společně s kontrabasistou Danielem Sorrentinem a bubeníkem Valeriem Vantaggioem představili program, který mapoval evoluci kytarového jazzového tria od období swing-bepopu⁶⁶ padesátých let, přes „hendrixovský“ styl zvuku šedesátých a sedmdesátých let, „mclaughlinovský“ jazz rock až po moderní elektronickou avantgardu. V první polovině večera italské trio představilo akustickou jazzovou tradici, v druhé části koncertu byly divákům dopřány moderní elektronické technologie současné doby.

V rámci jazzových koncertů Prague Proms přijala pozvání organizátorů také kapela mladých muzikantů, kteří dříve studovali, nebo v době třináctého ročníku Prague Proms ještě byli studenty Konzervatoře a Vyšší odborné školy Jaroslava Ježka. Jedná se o kapelu Jazz Elements, která své působení na jazzové scéně zahájila v létě 2016. Kapela na Občanské plovárně předvedla velmi živý a energický hudební výkon a potvrdila tak, že i přes mladý věk všech členů kapely na jazzová pódia rozhodně patří, a proto bude zajímavé jejich působení v jazzové scéně nadále sledovat.

---

⁶⁵ Nuit de la Chanson. *PRAGUE PROMS* [online]. [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <http://2008.pragueproms.cz/koncerty/nuit-de-la-chanson-4.html>

⁶⁶ Bepop je forma jazzového žánru a vznikla ve čtyřicátých letech 20. století. Charakteristickými rysy bepopu jsou improvizace a tempa. Bepop. *Wikipedia* [online]. [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Bebop>

Stejně tak, jako byl třináctý ročník festivalu zahájen filmovou hudbou, letní řadu promenádních koncertů filmová hudba také zakončila. Již samotný název koncertu *Nejen Hollywoodská noc* napovídá, že program nabídl nejen hollywoodskou tvorbu filmové hudby, ale také tvorbu filmových skladeb v evropských studiích typu italského *Cinecittá*, německých *Bavaria Studios* nebo francouzského studia *Gaumont*, která v průběhu druhé poloviny 20. století získala svá místa právě v oblasti tvorby filmové hudby. Vedle známých filmových skladeb z Hollywoodu, např.: *La La Land* (La La Land, 2016, Damien Chazelle), *Zachraňte Vojína Ryana* (Saving Private Ryan, 1998, Steven Spielberg), *Batman* (Batman, 1989, Tim Burton); tak zazněly skladby evropské filmové tvorby, např.: *Výtah na popraviště* (Ascenseur pour l'échafaud, 1958, Louis Malle), *Darmošlapové* (I Vitelloni, 1953, Federico Fellini), *Muž a žena* (Un homme et une femme, 1966, Claude Lelouch) či *Sicilský klan* (Le clan des Siciliens, 1969, Henri Verneuil). Koncert se uskutečnil ve Smetanově síni Obecního domu za účasti několika hostů nejen z české hudební scény. Pozvání k účinkování přijala zpěvačka a herečka Anna Fialová, zpěvák a muzikálový herec Ondřej Izdný či operní pěvkyně Jana Sibera. Ze zahraničních hostů zmíním amerického dirigenta a skladatele Carla Davise, který se ujal taktovky a pod jeho vedením vystoupil Český národní symfonický orchestr a Smíšený sbor ČNSO.

Ač jsou promenádní koncerty pořádány převážně v letních měsících, třináctý ročník byl zakončen až v říjnu. Důvodem bylo dvacáté páté výročí české premiéry muzikálu *Bídníci*, v rámci něhož se uskutečnil slavnostní koncert *Proms Gala*. Večer ve Foru Karlín za účasti několika hvězdných hostů z pražských a brněnských divadelních pódii nabídl publiku program písní z nejznámějších světových muzikálů. V průběhu večera zazněla hudba nejen z muzikálu *Bídníci*, ale v dramaturgii také zbylo dostatek prostoru pro písně z muzikálu *Dracula*, *Johanka z Arku*, *Bídníci*, *Jesus Christ Superstar*, *Kočky* či *Fantom Opery*. Publiku se představily české muzikálové legendy jako je Monika Absolonová, Bára Basiková či Marián Vojtko za doprovodu Českého národního symfonického orchestru.⁶⁷ Tento večer muzikálového žánru byl zdařilou tečkou třináctého ročníku Prague Proms.

---

⁶⁷ Proms Gala. *PRAGUE PROMS* [online]. [cit. 2020-04-08]. Dostupné z: <http://2017.pragueproms.cz/cz/program/proms-gala/>

4.2. Dirigenti

I v rámci třináctého ročníku festivalu se publiku představilo mnoho známých dirigentů, kteří přijali pozvání organizátorů. Jedním ze vzácných hostů tohoto ročníku byl rumunský dirigent Vladimír Cosma, který se ujal dirigentské taktovky v rámci koncertu, jehož program byl sestaven z Cosmovy hudební tvorby. Mezi dalšími zahraničními dirigenty se objevil Vince Mendoza, pod jehož vedením vystoupila německá zpěvačka Ute Lemper v rámci koncertu s názvem *Ute Lemper: Paris, Paris!*, a John Mauceri, jenž dirigoval koncert Dannyho Elfmana. Z českých osobností je důležité zmínit Libora Peška, pod jehož taktovkou se uskutečnil již výše zmíněný koncert s názvem *Imprese Libora Peška*.

4.3. Návštěvnost

Celková návštěvnost festivalu v roce 2017 činila 8 702 diváků. V porovnání s celkovou návštěvností festivalu v roce 2016 byl počet návštěvníků festivalu 2017 o 2 653 menší. Pořadatelé zmiňují, že ani v tomto roce se neuskutečnil open air koncert, na který v předchozích ročnících zavítalo až 8 000 diváků.⁶⁸

Cenová výše vstupenek se pohybovala od 120,- Kč do 1500,- Kč, což je o 1000,- Kč nižší cenové maximum vstupenky, než bylo v rámci Prague Proms 2016. Celková suma prodaných vstupenek se v tomto roce dostala k 3 601 906,- Kč. Průměrná cena jedné vstupenky byla 413, 92,- Kč.

I v rámci tohoto ročníku festivalu pořadatelé zveřejnili tři nejprodávanější koncerty. Největší prodej vstupenek zaznamenal koncert *Gordon Goodwin 's Big Phat Band*, výběr nejlepších jazzových hráčů z Los Angeles, jehož celková tržba činila 746 785,- Kč. Druhým nejprodávanějším koncertem Prague Proms 2017 byl večer filmové hudby s názvem *Nejen Hollywoodská noc* s tržbou 717 420,- Kč za prodané vstupenky. Mezi nejvíce navštěvované koncerty se umístil na třetím místě koncert *Vladimír Cosma*, stejnojmenného rumunského skladatele a

---

⁶⁸ HASENÖHRL, Jan. Výroční zprávy: Výroční zpráva 2017. *PRAGUE PROMS* [online]. 19.3.2018 [cit. 2020-04-1]. Dostupné z: https://www.pragueproms.cz/files/3215/2638/2362/Vron_zprva_a_etn_zvrka_Prague_Proms_o.p.s._2017.pdf

dirigenta, jehož celková tržba činila 511 176,- Kč. Všechny tři zmíněné koncerty se uskutečnily ve Smetanově síni Obecního domu.⁶⁹

4.4. Místa koncertů

V rámci třináctého ročníku Prague Proms mohli posluchači navštívit koncerty v místech, která jsou publiku za třináct let působení festivalu velmi dobře známá. Mezi ně patří Smetanova síň Obecního domu, Divadlo Hybernia, The Loop Jazz Club na Občanské plovárně, Sál Martinů v Lichtenštejnském paláci a Mercedes Forum. Z mimopražských míst pořadatelé opět zvolili Chrám sv. Barbory v Kutné Hoře. Úplnou novinkou byla Smíchovská náplavka, kde se uskutečnilo divadelní představení.

Pro úplnost níže přikládám celý program třináctého ročníku festivalu.

21.6.2017 Smetanova síň Obecního domu

Danny Elfman

23.6.2017 The Loop Jazz Club, Občanská plovárna

Rocco Zifarelli 2Ways Trio

24.6.2017 Smíchovská náplavka – dřevěný Saloon

DEADTOWN: Forman Brothers 's Wild West Show

25.6.2017 Smetanova síň Obecního

Ute Lemper: Paris, Paris!

27.6.2017 The Loop Jazz Club, Občanská plovárna

Pragasón: Cuba Libre!

28.6.2017 Smetanova síň Obecního domu

Gordon Goodwin 's Big Phat Band

3.7.2017 Smetanova síň Obecního domu

Imprese Libora Peška

---

⁶⁹ HASENÖHRL, Jan. Výroční zprávy: Výroční zpráva 2017. PRAGUE PROMS [online]. 19.3.2018 [cit. 2020-04-1]. Dostupné z: https://www.pragueproms.cz/files/3215/2638/2362/Vron_zprva_a_etn_zvrka_Prague_Proms_o.p.s._2017.pdf

4.7.2017 The Loop Jazz Club – foyer Palác Hybernia
Eastbound Quartet

5.7.2017 HAMU (Lichtenštejnský palác), Sál Martinů
Komorní sólisté ČNSO

5.7.2017 The Loop Jazz Club – foyer Palác Hybernia
The Bladder Stones

6.7.2017 The Loop Jazz Club – foyer Palác Hybernia
Jazz Elements

7.7.2017 The Loop Jazz Club – foyer Palác Hybernia
Behind The Door

8.7.2017 Chrám sv. Barbory v Kutné Hoře
Pocta Zdeňku Tylšarovi

10.7.2017 Smetanova síň Obecního domu
Vladimir Cosma

13.7.2017 The Loop Jazz Club, Občanská plovárna
Tribute2Headhunters

15.7.2017 Smetanova síň Obecního domu
Denise Donatelli

16.7.2017 The Loop Jazz Club, Občanská plovárna
Bobby Shew Quintet

18.7.2017 Mercedes Forum Praha
Michal Prokop & Framus Five

19.7.2017 Smetanova síň Obecního domu
Nejen Hollywoodská noc

10.10.2017 Forum Karlín
Proms Gala

5. Prague Proms 2018

Čtrnáctý ročník festivalu Prague Proms, jenž se uskutečnil pod záštitou tehdejší primátorky hlavního města Prahy Adriany Krnáčové, nabídl divákům velmi zajímavou dramaturgii a mnoho koncertů s výjimečnými hosty. Dramaturgie tohoto ročníku se již tradičně opírala o více hudebních žánrů zastoupených klasickou, jazzovou i filmovou hudbou. Uskutečnilo se celkem šestnáct koncertů, z toho třináct z nich pořadatelé považují za významné a mezinárodně prestižní. Komorní hudba byla zastoupena jedním koncertem, stejně tak se uskutečnil jeden jazzový koncert, jeden popový koncert a jedno divadelní představení.

Festival byl zahájen již 10. března 2018 ve Foru Karlín, tři měsíce před obvyklým začátkem festivalu, a skončil 12. července 2018 ve Smetanově síni obecního domu.

Opět bych ráda zmínila několik významných koncertů společně s jejich dramaturgií.

5.1. Dramaturgie

Čtrnáctý ročník Prague Proms byl zahájen již v březnu, tedy o tři měsíce dříve, než je pro festival typické. K úvodnímu koncertu *Pražský výběr Symphony* byla přizvána, jak název napovídá, česká rocková kapela *Pražský výběr*, která vystoupila za symfonického doprovodu v podání Českého národního symfonického orchestru. Na koncertu také účinkovala rytmická sekce kapely Jazz Effterätt. Program koncertu nabídl symfonickou tvorbu Michala Pavlíčka a Michaela Kocába, aranže Stevena Mercuria, který se v tento večer ujal i role dirigenta, a také známé hity Pražského výběru, např. *Pražákům těm je tu hej*. Mezi sólisty se objevila zpěvačka Bára Basiková, vokalistka Pražského výběru Hanka Kosnovská a trumpetista Jan Hasenöhrl. Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že Forum Karlín bylo organizátory velmi dobře zvolené místo pro koncert, kde se setkala rocková kapela s orchestrálním tělesem. Všechna hudební tělesa, díky dobré akustice v sále, skvěle vynikla.

K významným koncertům patřil koncert s názvem *Jazz on Screen*, který se uskutečnil v Občanské plovárně. Tento večer byl koncertním setkáním

trumpetisty Jana Hasenöhrla, ředitele Prague Proms a Českého národního symfonického orchestru, a vynikajících jazzmanů české jazzové scény, kteří jsou zároveň členy ČNSO. Publiku se společně představili jako soubor s názvem *Jan Hasenöhrl & Former Beginners*. Do programu byly zařazeny známé skladby z filmů *Policajt nebo rošťák*, *Výtah na popravěšti*, *Poslední tango v Paříži* či *Tři dny kondora* a účinkující tak divákům předvedli, že i jazzové těleso se může ubírat všemi možnými hudebními směry.

Jedním z nejvýraznějších koncertů byl večer nesoucí název *Kurt Elling a speciální host Marquis Hill*. Americký jazzový zpěvák Kurt Elling přijal pozvání pořadatelů a do Prahy přijel společně se svým hostem Marquiesem Hillem, americkým jazzovým trumpetistou a skladatelem. S Ellingem zároveň přijela i jeho jazzová kapela ve složení Clark Sommers (kontrabas), John McLean (kytara), Stu Mindeman (piano a varhany) a Adonis Rose (bicí). Účast trumpetisty Marquise Hilla nejenže celý večer zpestřila, ale zároveň znamenala mnoho i pro samotný festival, jelikož svým účinkováním na koncertě rozšířil řadu významných a světově uznávaných trumpetistů, kteří vystoupili na koncertech minulých ročníků Prague Proms.⁷⁰ Vzhledem k tomu, že se pořadatelé festivalu při tvorbě dramaturgie opírají zejména o jazzový žánr, tento koncert patřil mezi festivalové lahůdky. Elling, několikanásobně nominovaný zpěvák na cenu Grammy, společně s Hillem a kapelou svým výkonem předvedli, že patří mezi světovou jazzovou špičku. Sám Elling je festivalovému publiku znám již z Prague Proms 2012, kdy vystoupil se svým triem *Kurt Elling Trio* na Slovanském ostrově.⁷¹ Koncert se uskutečnil v The Loop Jazz Club v Divadle Hybernia.

V rámci komorního koncertu vystoupili Komorní sólisté Českého národního symfonického orchestru, kteří pravidelně vystupují před festivalovým publikem. Koncert s názvem *Kalkant* se uskutečnil v Sále Martinů v Lichtenštejnském paláci. Organizátoři festivalu, za pomoci dramaturgů, dávají příležitost mladým nadaným hudebníkům sólově vystoupit v rámci festivalu. Talentovaní hudebníci nejenže mohou sólově vystoupit, ale zároveň si mohou

---

⁷⁰ V rámci festivalu Prague Proms vystoupili světoví trumpetisté jako australský umělec James Morrison (*James Morrison: Jazz from A to Z*, Proms 2016), americký rodák Randy Brecker (*Brecker Brothers Band Reunion*, Prague Proms 2013) nebo americký trumpetista Wynton Marsalis (*Wynton Marsalis & Jazz at Lincoln Center Orchestra*, Prague Proms 2013).

⁷¹ Zajímavostí je, že Kurt Elling vystoupil v České republice také po boku Vojtěcha Dyky za doprovodu B-side bandu.

vytvořit program koncertu dle vlastního výběru. Projekt *Kalkant*, o němž jsem již psala, je pouhé pokračování spolupráce minulých let, neboť všichni účinkující tohoto komorního koncertu již v rámci festivalu v minulosti vystoupili. Na pódiu se tak publiku představili např. klavírista Karel Vrtiška, violoncellista Václav Petr, fagotista Jan Hudeček či violistka Kristina Fialová. Program koncertu nabídl skladby Fryderyka Chopina, Sergeje Prokofjeva, Franze Liszta či Bohuslava Martinů.

5.2. Dirigenti

Čtrnáctý ročník festivalu přivítal několik významných zahraničních dirigentů v čele s italským skladatelem a dirigentem Ennio Morriconem. I v této sezóně se před publikem objevil americký dirigent Carl Davis. Mezi dalšími dirigenty čtrnáctého ročníku se představili Steven Mercurio, Marcello Rota, Christian Lindberg nebo Ognjan Radivojevič. Z českých dirigentů mohu zmínit Kryštofa Marka, který se zároveň věnuje skladatelské a aranžerské tvorbě.

5.3. Návštěvnost

V roce 2018 festival Prague Proms navštívilo celkem 9 885 diváků a celková obsazenost činila 81, 17 %. Mezi koncerty s největší návštěvností patří závěrečný koncert festivalu s názvem *Hollywood Night, Vol. 21* s celkovým počtem 1 101 diváků (98, 83 % obsazenost sálu). Za ním se řadí koncert *Musica Assoluta*, v čele s italským skladatelem Ennio Morriconem, s 1 085 diváky (94, 25 % obsazenost sálu). Třetím koncertem s nejvyšší návštěvností se stal večer *The Chick Corea Akoustic Band s ČNSO* s celkovým počtem 1 023 diváků (85, 39 % obsazenost sálu).⁷²

Cenová výše vstupenek se pohybovala od 120,- Kč do 4990,- Kč, což je o 3490,- Kč vyšší cenové maximum vstupenky, než bylo v rámci Prague Proms 2017. Celková tržba prodaných vstupenek čtrnáctého ročníku festivalu činila 5 297 267, 07,- Kč. Průměrná cena jedné vstupenky byla 636,06,- Kč.

---

⁷² HASENÖHRL, Jan. Výroční zprávy: Výroční zpráva 2018. *PRAGUE PROMS* [online]. 27.5.2019 [cit. 2020-04-8]. Dostupné z: https://www.pragueproms.cz/files/7115/6284/6084/PP_2018_Vron_zprva.pdf

Dále zmíním tři nejvýdělečnější koncerty čtrnáctého ročníku festivalu Prague Proms. Ač se koncert *Hollywood night, Vol. 21* může pyšnit nejvyšší obsazeností sálu, celková tržba za prodané vstupenky činila 819 439,68,- Kč, a řadí se tak na druhé místo koncertů s nejvyšší tržbou. Nejvyšší suma za prodané vstupenky náleží koncertu *Musica Assoluta* s celkovou tržbou 2 079 267, 36,- Kč. Vzhledem k velmi výjimečnému programu a účasti italské legendy filmové hudby (Ennio Morricone), byly ceny vstupenek na koncert mnohonásobně vyšší než na koncerty jiné. Třetím koncertem s nejvyšší tržbou 782 450,40,- Kč byl jazzový koncert *The Chick Corea Akoustic Band s ČNSO*, kterému také patří třetí místo v obsazenosti sálu.⁷³

5.4. Místa konání

I v tomto ročníku se nejvíce koncertů uskutečnilo ve Smetanově síni Obecního domu, celkem sedm večerů. Tři koncerty se uskutečnily v Divadle Hybernia. Pořadatelé festivalu opět uspořádali jeden komorní koncert v Sále Martinů v Lichtenštejnském paláci. Mezi dalšími objekty byly Forum Karlín, The Loop Jazz Club na Občanské plovárně, Mercedes Forum Praha a Velký sál pražské Lucerny. Jediné divadelní představení této sezóny festivalu se uskutečnilo v Dejvickém divadle. Z mimopražských objektů měli posluchači možnost navštívit Chrám sv. Barbory v Kutné Hoře.⁷⁴

Pro úplnost přikládám níže celý program čtrnáctého ročníku festivalu.

10.3.2018 Fórum Karlín

Pražský výběr Symphony

30.4.2018 Lucerna, velký sál

Goran Bregović & ČNSO | Three letters from Sarajevo

19.6.2018 Smetanova síň Obecního domu

Pietro Mascagni | Messa di Gloria

---

⁷³ HASENÖHRL, Jan. Výroční zprávy: Výroční zpráva 2018. *PRAGUE PROMS* [online]. 27.5.2019 [cit. 2020-04-8]. Dostupné z: https://www.pragueproms.cz/files/7115/6284/6084/PP_2018_Vron_zprva.pdf

⁷⁴ Tamtéž.

20.6.2018 Dejvické divadlo
Brian

22.6.2018 Smetanova síň Obecního domu
Christian Lindberg

26.6.2018 The Loop Jazz Club, Občanská plovárna
Jan Hasenöhrl & Former Beginners | Jazz on Screen

27.6.2018 Mercedes Forum Praha
Xavier Baumaxa & Jazz Punk Trio

30.6.2018 The Loop Jazz Club – Divadlo Hybernia
Brubeck Brothers Quartet

1.7.2018 Smetanova síň Obecního domu
Monica Mancini AT THE MOVIES

3.7.2018 The Loop Jazz Club – Divadlo Hybernia
Brussels Jazz Orchestra | Smooth Shake

6.7.2018 Chrám sv. Barbory, Kutná Hora
Václav Junek 90 | Panu profesorovi s láskou

7.7.2018 The Loop Jazz Club – Divadlo Hybernia
Kurt Elling a speciální host Marquis Hill

9.7.2018 Smetanova síň Obecního domu
Mnozil Brass | CIRQUE

11.7.2018 Smetanova síň Obecního domu
The Chick Corea Akoustic Band s ČNSO

12.7.2018 Lichtenštejnský palác, Sál Martinů
Kalkant

15.7.2018 Smetanova síň Obecního domu
Ennio Morricone | Musica Assoluta

19.7.2018 Smetanova síň Obecního domu
Hollywood Night Vol. 21

Závěr

Český národní symfonický orchestr patří mezi orchestrální tělesa, která se řadí mezi světovou špičku. Široké spektrum činností, kterým se orchestr věnuje, podporuje kulturní sektor České republiky a výrazně se podílí na propagaci české hudební scény v zahraničí. Orchester je vyhledáván mnohými světovými skladateli, dirigenty, hudebníky i producenty a svými úspěchy potvrzuje vysokou kvalitu, včetně hudební všestrannosti a schopnosti věnovat se klasické, jazzové, filmové i muzikálové hudbě.

V první kapitole práce jsem měla možnost proniknout do historie a vývoje orchestru a získala jsem tak informace, které pro mne byly často nové, až překvapivé. Reaguji tak na počet hudebníků, kteří aktivně spolupracují s orchestrem, specifický výběr jednotlivých hráčů ke koncertním projektům ČNSO nebo kroky, které musel ředitel Jan Hasenöhrl několikrát učinit, aby získal dostatek financí k vyplacení honorářů účinkujícím hudebníkům na koncertu. Sdílnost pana ředitele a manažera orchestru Jana Vítka mi umožnila do bakalářské práce zařadit informace týkající se manažerského týmu a kompetence jednotlivých vedoucích členů, které nejsou veřejně k dispozici. Zároveň jsem měla možnost zpracovat jejich odpovědi na mé otázky do druhé kapitoly, týkající se plánování festivalu Prague Proms, jeho dramaturgie, jež vyžaduje soustavné plánování a intenzivní péči po celý rok před nadcházející sezónou, která spočívá zejména v hledání sponzorů. Inspirace ředitele ke vzniku české verze promenádních koncertů, jež vyplývá z jeho osobních zkušeností s britským publikem a seznámením s konceptem londýnských BBC Proms, by mohla být pro mnohé impulsem k založení festivalu podobného konceptu. V kapitolách, týkajících se jednotlivých ročníků festivalu, se podařilo prozkoumat tvorbu dramaturgického plánu, účinkující umělce i dirigenty, zjistit rozhodující aspekty výběru míst konání koncertů, a také zjistit celkovou návštěvnost každé sezóny.

Dle mého názoru byly stanovené cíle práce naplněny, avšak jsem si vědoma, že by bylo možné ve zkoumání této problematiky i nadále pokračovat, popřípadě pouze v některých částech, a hlouběji se tímto tématem zabývat v práci nové. Jsem ráda, že se mi podařilo vytvořit bakalářskou práci na téma, které dosud nebylo zpracováno v takovém rozsahu, a zároveň jsem měla možnost výběru tématu, které je mi velmi blízké z pohledu houslistky, aktivního

návštěvníka koncertů ČNSO i promenádních koncertů v rámci festivalu Prague Proms. Také jsem získala odpovědi na klíčové otázky, které jsem si pokládala již v minulosti před zahájením tvorby této bakalářské práce. Sympatizuji s metodami i kroky, které vedení orchestru a pořadatelé festivalu činí k jejich prosperitě, a právě i z důvodu sympatie bylo pro mne zajímavé toto téma podrobně zpracovávat.

Po důkladném zkoumání této problematiky se potvrdilo, že orchestr, který neodčerpává peníze daňových poplatníků je i přesto úspěšným a velmi žádaným orchestrem po celém světě. Ukazuje tak, že je schopen pohybu a života mezi ostatními orchestry bez jakékoliv státní podpory.

V současné době, která nabízí nespočet hudebních festivalů a konkurence mezi orchestry na české hudební scéně je velká, bude v budoucnu velmi těžké nabízet posluchačům neustále atraktivní program jednotlivých koncertů, pravidelně získávat přední světové umělce na festivalová pódia a plánovat dramaturgii nadcházejících ročníků, někdy až několik let dopředu, dle osobních představ organizátorů. Vedení Českého národního symfonického orchestru a pořadatelům festivalu Prague Proms se to doposud dařilo, a nezbývá mi tak nic jiného než jim popřát mnoho dalších, velmi úspěšných, koncertních sezón.

Seznam použité literatury

Webové portály

Filmový symfonický orchestr. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. 17.4.2011 [cit. 2020-04-16]. Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=2431

Paul Douglas Freeman. *Český národní symfonický orchestr* [online]. 27. 7. 2015 [cit. 2020-04-16]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/en/news/paul-douglas-freeman>

„MAHLER KOMPLET!“ *Český národní symfonický orchestr* [online]. 21. 10. 2016 [cit. 2020-04-18]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/aktuality/mahler-komplet>

„Steven Mercurio se stává šéfdirigentem ČNSO“. *Český národní symfonický orchestr* [online]. 19. 3. 2019 [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/aktuality/steven-mercurio-se-stava-sefdirigentem-cnso>

Smíšený sbor ČNSO. *Český národní symfonický orchestr* [online]. [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/orchestr/smiseny-sbor-cnso>

Předplatné. *Český národní symfonický orchestr* [online]. [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/vstupenky/predplatne>

„James Newton Howard začíná spolupráci s Českým národním symfonickým orchestrem“. *Český národní symfonický orchestr* [online]. 30. 06. 2017 [cit. 2020-04-18]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/aktuality/james-newton-howard-zacina-spolupraci-s-ceskym-narodnim-symfonickym-orchestrem>

„Recenze koncertu Disney Fantasia v Jacksonville. *Český národní symfonický orchestr* [online]. 31. 03. 2016 [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/aktuality/recenze-koncertu-disney-fantasia-v-jacksonville>

„Disney FANTASIA-Live In Concert Live-To-Picture Concert Event“. *Columbia Artists* [online]. [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: <https://columbia-artists.com/artists/disney-fantasia-live-in-concert>

Studio 1 - Gallery. *CNSO Studios* [online]. [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: <http://www.cnsostudios.com/studio-no-1-gallery.html>

„Hudba Ennia Morriconeho k filmu Quentina Tarantina Osm hrozných, kterou nahrál Český národní symfonický orchestr, získala Zlatý glóbus“. *EuroZpravy.cz* [online]. 11. ledna 2016 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://eurozpravy.cz/kultura/hudba/142153-hudba-ennia-morriconeho-k-filmu-quentina-tarantina-osm-hroznych-kerou-nahral-cesky-narodni-symfonicky-orchestr-ziskala-zlaty-globus/>

„Podporujeme novou generaci českých umělců“. *Český národní symfonický orchestr* [online]. 22.3.2017 [cit. 2020-04-21]. Dostupné z: <https://www.cnso.cz/aktuality/podporujeme-novou-generaci-ceskych-umelcu>

History Of The Proms. *BBC Radio 3 - BBC Proms* [online]. [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.bbc.co.uk/programmes/articles/1sgMxZvFzHQG3Y1HktMfg6w/history-of-the-proms>

The BBC Proms, what's it all about? *BBC Radio 3 - BBC Proms* [online]. [cit. 2020-04-26]. Dostupné z: <https://www.bbc.co.uk/programmes/articles/2kSNxH9Cj9PT62ZzTnvWpYZ/the-bbc-proms-whats-it-all-about>

7 ways to watch, share and listen to the Proms. *BBC Radio 3 - BBC Proms* [online]. [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.bbc.co.uk/programmes/articles/5Mz8l5NnN3rhyXMRytdpvh/7-ways-to-watch-share-and-listen-to-the-proms>

„Vrcholný diplomat české hudby Jiří Bělohlávek slaví sedmdesátiny“. *ČT24* [online]. 24.2.2016 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/1704415-vrcholny-diplomat-ceske-hudby-jiri-belohlavek-slavi-sedmdesatiny>

Ochranné známky. *Úřad průmyslového vlastnictví* [online]. [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/prumyslova-prava/ochranne-znamky.html>

Rešeršní databáze. *Úřad průmyslového vlastnictví* [online]. [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://isdv.upv.cz/webapp/!resdb.oza.frm>

Technické listy OD 2018. *Obecní dům* [online]. [cit. 2020-04-08]. Dostupné z: <http://www.obecnidum.cz/wp-content/uploads/2019/01/technicke-listy-OD-2018.pdf>

Dvořákova síň. *Rudolfinum* [online]. [cit. 2020-04-08]. Dostupné z: <https://www.rudolfinum.cz/o-budove/prostory/dvorakova-sin/>

Forum Karlín-konferenční a eventové prostory, Praha 8: O prostoru. *Dejsiprostor* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.dejsiprostor.cz/konferencni-prostory/praha-8/moderni-multifunkcni-konferencni-prostory-praha-8>

Národní galerie v Praze – klášter sv. Anežky České. *OPEN HOUSE PRAHA* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.openhousepraha.cz/narodni-galerie-v-praze-klaster-sv-anezky-ceske/>

Klášter Sv. Anežky České na Františku vyzařuje klid a vznešenost gotiky. *PRAGUE TICKET OFFICE* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.pragueticketoffice.com/cz/misto/klaster-svate-anezky-ceske/>

O Klubu. *The Loop Jazz Club* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.loopjazzclub.cz/o-klubu>

Lichtenštejnský palác-sál Bohuslava Martinů. *Prague.eu The Official Tourist Website for Prague* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.prague.eu/cs/objekt/mista/30/lichtenstejnsky-palac-sal-bohuslava-martinu>

Divadlo v centru Prahy – Hybernia. *DIVADLO HYBERNIA* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <http://www.hybernia.eu/pronajem>

Historické jádro Kutné Hory s chrámem sv. Barbory a katedrálou Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci. *ČESKÉ DĚDICTVÍ UNESCO* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: https://www.unesco-czech.cz/kutna-hora/predstaveni/#page_start

O festivalu: Historie. *PRAGUE PROMS* [online]. [cit. 2020-04-7]. Dostupné z: <https://www.pragueproms.cz/cz/o-festivalu/historie/>

Doprovodný koncert. *PRAGUE PROMS* [online]. [cit. 2020-04-07]. Dostupné z: <http://2005.pragueproms.cz/koncerty/doprovodny-koncert-2.html>

Partneři. *PRAGUE PROMS* [online]. [cit. 2020-04-07]. Dostupné z: <https://www.pragueproms.cz/cz/o-festivalu/partneri/>

Gail Zappa. *Wikipedia* [online]. [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Gail_Zappa

Edita Gruberová. *Národní divadlo* [online]. [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <https://www.narodni-divadlo.cz/cs/profil/edita-gruberova-1610733>

About Joey Alexander. *JOEY ALEXANDER* [online]. [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <https://joeyalexandermusic.com/about/>

Hollywood Night XXL. *PRAGUE PROMS* [online]. [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <http://2016.pragueproms.cz/cz/program/hollywood-night-xxl/>

Nuit de la Chanson. *PRAGUE PROMS* [online]. [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <http://2008.pragueproms.cz/koncerty/nuit-de-la-chanson-4.html>

Bebop. *Wikipedia* [online]. [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Bebop>

Proms Gala. *PRAGUE PROMS* [online]. [cit. 2020-04-08]. Dostupné z: <http://2017.pragueproms.cz/cz/program/proms-gala/>

Internetové články

BARANČICOVÁ, Svatava. Jan Hasenöhrl Trumpetista s vlastním symfoňákem. *Deník hudební kritičky* [online]. 21.9.2005 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: https://www.barancicova.cz/rozhovory/page21/jan_hasenohrl.html

BERÁNKOVÁ, Michaela. ČNSO slavil 25 let. *Hudební rozhledy* [online]. 12.1.2019 [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: <https://www.hudebnirozhledy.cz/2019/01/12/cnso-slavil-25-let/>

BUCHERT, Viliam. Filmová hudba nás dostala k mnoha světovým umělcům, říká šéf ČNSO Jan Hasenöhrl. *Reflex* [online]. Praha, 19. června 2019 [cit. 2020-04-18]. Dostupné z: https://www.reflex.cz/clanek/kultura/95969/filmova-hudba-nas-dostala-k-mnoha-svetovym-umelcum-rika-sef-cnso-jan-hasenohrl.html?fbclid=IwAR3FsvgRA9kzNBQr_A0R-3gj55qea55fXWKfmoX_4Q_noA3ffPhLR0l_z0s

ŠRÁMKOVÁ, Kristýna. Tři v jednom, 25 let Českého národního symfonického orchestru. *KlasikaPlus.cz* [online]. 2.11.2018 [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: <https://www.klasikaplus.cz/reflexe-2/item/444-tri-v-jednom-br-25-let-ceskeho-narodniho-symfonickeho-orchestru>

Výroční zprávy

HASENÖHRL, Jan. Výroční zprávy: Výroční zpráva 2016. *PRAGUE PROMS* [online]. 29.5.2017 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: https://www.pragueproms.cz/files/7315/0235/6197/Zprva_auditora_a_vron_zprva_2016-Prague_Proms_o.p.s..pdf

HASENÖHRL, Jan. Výroční zprávy: Výroční zpráva 2017. *PRAGUE PROMS* [online]. 19.3.2018 [cit. 2020-04-1]. Dostupné z: https://www.pragueproms.cz/files/3215/2638/2362/Vron_zprva_a_etn_zvrka_Prague_Proms_o.p.s._2017.pdf

HASENÖHRL, Jan. Výroční zprávy: Výroční zpráva 2018. *PRAGUE PROMS* [online]. 27.5.2019 [cit. 2020-04-8]. Dostupné z: https://www.pragueproms.cz/files/7115/6284/6084/PP_2018_Vron_zprva.pdf

Emailové konverzace

Jan Hasenöhrl, emailová konverzace, 5. 4. 2020

Jan Vítek, emailová konverzace, 15. 4. 2020